

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fel a r o n használhatja. — Nyilttér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. a bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

November hó 2-ára.

Az önmagába-térés, imádság és vesztességnek legnagyobb napja.

Ma jut eszünkbe leginkább, hogy mily drága e föld nekünk, melyet vértünkön szereztünk, hamvainkkal neveltünk s lelkünkkel világtunk...

Hogy minden véges, a mi léttel bír s végtelen csak maga az Isten.

Szent nap ez!

Lefujjuk testünkről a port... belenézünk lelkünkbe — e fényes tükörbe — hogy nincs-e rajta szenny, mely nehezíti a mennybekelést...

A testet — mi még tegnap sár volt — ma imádság lengi át; mintha éreznék: ily szárnyak kellene nekünk, hogy repülhessünk!..

Nagy nap ez!

Az öntudat ma ítéletet tart a „tettek“ felett!

A megbánás egész évet mérlegel, hogy folyt le?!

Megboosátunk ellenségeinknek; s ha mi vétettünk, boosánatot kérünk, mert oly nehéz e napról a terhet átvinni a másikra...

Segítséget kérünk attól, ki tudja, hogy:

„Az én lelkem az oroszánok között vagyon; feküszöm a gyujtogatók között; oly emberek között, kiknek foguk dárda és nyilak, és kiknek nyelvök éles szablya.“

(Zsolt. K. 57 R. 5 v.)

Drága nap ez!

A szem, mely egész évben száraz volt, ma könnyet ejt.

A szív levetkőzik örömet, kéjt, vágyakat s elmegy oda dobogni, hol vesztése van — a sir alatt.

Az érdek, haszonvágy, nyereszkesedés pi-hennek; ezeknek is van egy napjuk, egy évben, midőn az ajkak közimája előtt hátrálnak.

Ma imával van megtelve föld és lég, mint-egy tanuságaul annak: hogy minden, a mivel bírnak, önmagunkkal mulandó.

Imádkozik boldog és boldogtalan.

A vesztesség és gyász.

A hitben buzgók, hívők serege.

De imádkozik a méregkeverő, a rablógyilkos, mert ezeknek is lehet egy sirjok, mely eszükbe jut s az emlékezet ily percekben megtéríti a lelkeket....

A látogatás napja ez!

Özönlik a nép a sirkertek felé, egy évben legalább egyszer megnézni annak hamvait, ki szeretetben élt, szeretetben mult ki.

A merre nézész, a térdepelők serege; je-létül: hogy itt minden porszem szent, mert minden porszem hamvakból van!..

Mert e hely a valódi egyenlőség hazája, hol a koldus is földesurrá lett; a halálban érjük el azt, mi az életben lehetetlen volt....

Menjünk be mi is a sirkertbe.
Mennyi fény? mennyi láng?!

Minő szép gondolat! kivilágítani azok felett a sirtetöt, kinek élete — meglehet — setőt volt.

Olvasuk a siriratokat:

Meghalt 16 éves korában... Virág volt míg csak, azért szakították le. Jókor szállt lo a földről, legalább még nem ismerte a fájdalomakat. Az életnek nagy szakít odaadta az üdvösségnek egy perczéért... Gyujtsatok felette világot, hadd álmodja oda lent: hogy itt folytatja az életet....

Élt két évig....

A mennyben éli a többit... Tekints alá a magasból, s lásd, hogy a földön két évnek is van emlékezete....

Elhunyt 80-ik évében....

Mily hosszú élet egy emberre; s a tölgy-fakereszt mosolyog felette; azt mondja: 8 fa volt, még is 200 évet élt... Csendesen gyujtsatok meg rajta a lángokat, hadd nyugodjék; sokat fáradozt, sokat szenvedett....

Egy szerelmes leány nyukszik itt...

Akkor halt meg, midőn legfényesebb volt az élet — a szerelém időszakában. A mi drága volt neki az életen, mind elvitte szívében; a szerelmet, reményt, hűséget, egy képet..... Csak a könyeket hagyta hátra, s azok most itt égnék hamvain! szív siratja a szívet — ez a legnagyobb viláosság!..

E két sirban ellenségek nyugosznak. Az életet mily szépen kibékítette a halál... A két szellem örökös villongásban volt; a két sirnak

TÁRCZA

Pap István s Pap Károly emlékezete *)

„Elfogyott a nóta!“ e panaszt röpitéd Át Vörösberénybe kedves jó barátom. Hogy te nem tudod még: mily nehéz csapások Sulya van felettem.... a panaszból látom. Hol dalom fakad fel — zárva most a forrás, Mert bezárta sorsom égető haragja.... S mond — hol a haragvó sors emészte éget: Hogy fakadna ott fel a dalok patakja?

A családi szép fa — mely virulva állt fenn Kezdetén ez évnek — ime szakgatottan, Törzsökét vesztve, s mely letört — a legszebb Ág helyét mutatva ing a nagy viharban. Mig be sem hegedtt az égetőn kinos seb Mit szívembe vágott jó atyám halála: Már is uj sebem van, most sirom ki véres Könnyét, sirba szállott testvérem porára.

Fájt a törzs kidőlte, mert megérdemelté Tartozott adóját a szent fájdalomnak, Olyan atya — mint Ő! a kiért családja Mellett a hon, egyház, és tudomány sirnak.

Csak hogy ott vigasszal egyesült a bánat, Mert dícsőn futott ut volt már ott az élet, S boldog az, ki — mint Ő — a Mózesi korbá Oly sokaktól áldva, oly dícsőn éltet.

Boldog az, ki — mint mi — oly atyát vesztéhet! Balsamot csepegtet ott a szív sebére Millió kebel — mely osztja a keservet A kidőlt dícsőre Istenáldást kérve. Ő elért a célhoz, s oly nemesen ért el Mint elérni kell az Isten emberének, Hogyha szebb hazában földi érdemekkel Nyerhet nk jutalmat, azt atyám nyerő meg.

Háza rendben volt már, a családi fészek Elhagyatva állott, gyermeki kiszálltak. Földi kinosse nem volt, lelki kinosset osztott Ránk, s így alkotánk mi uj meg új családot. Hogyha összejöttünk, s gyermek, unokákkal Telni látta újra azt az ősi fészket: Mintha már a mennyben járna lelke, ránk oly Tulvilági fényben égő szemmel nézett.

Mintha mondta volna: „már közel van a vég Hol bezárul földi bujdosásom utja. Mig ti itt maradtok.... áldva azt kiséri Szellemem, ki utját jól — dícsőn futja. Nem hagyok reátok földi kinosset, ámde Lelki kinosseimmel gazdagok lehettek. A nyomor csak edzhet, és nyomorral edzett Lelket a pokolnak kinosse nem vehet meg.“

Most bezárva van már földi bujdosása! Lelke e világból szebb hazába szállott.

Hogy jutalmazatlan ily erényt ne hagyjon Már azért is nyit fel Isten jobb világot. Szárnyra kelve hagyta minden gyermekét itt, S boldogabb hazába megpihenni tére.... Ez a vigasztalásom — a nagy vesztességben Fájdalomtól égő bús szívem sebére.

Ah de uj sebem van! Szép virágkorában Törve van családi fánk nemes virága! Károlyunk utánna ment a jó atyának E sötét világból egy dícsőbb hazába. Jól tudom hitünknek nyugtató tanából Azt, hogy boldogabb ott, boldogabb mi nálunk.. Ah de vesztve őt, e vesztesség kinosz, tőp És vigasztalásra sehol sem találunk.

Oly önös világban élünk, hol hazugság A baráti szó, s ha küzködünk a vésszel — A habok közé a barát nem bejönni De egy mentő kötélteni verni sem merészel. Hol rokon s barátok bár segíthetnének — Összetett kezekkel néznek a habokra, A hová a véstől egy igaz barátnak És rokonnak földi üdve van sodorva.

Ő nem ily barát volt. — Jó, nemes szívével Ugy kivált ez önző — jéghideg világból, Mint egy uj jelenés Dámon és Pythias Sokkal szebb — dícsőbb és emberibb korából. S ha a jó rokonra véssz zudult, há sorának Sulytoló csapása földre verve érte.... Önmagát feledve ment rokont segitni S hogyha kellett: szíve vérét adta érte.

*) Atyám Pap István július 1-én, testvérem Pap Károly augusztus 24-én halt meg, amax Vámoson 74 éves, emox Mohán 33 éves korában. 1864-ik évben. P. G.

mécsvilága, hogy megfér egymás mellett? ...
A hamvak kibékülnek!...

Amott egy ifju sirja.

Mit meg nem adott még neki az élet, megadta az emlékezet; tele van a sirtető koszorúval. Oh, ha tudnád, hogy csak az nehéz feletted a mi föld, s a mi könnyű, az mind könny és koszorú... tán nem fájt volna úgy, ott hagyni az életet?...

És ez a sir? ily pusztán, ennyi tövis koszorúval?

Ez egy tudós sirja. A tudósok sirját kevesen látogatják! S hol róla a világítás? a fény? Ez művoiben maradt a közönség kezén és könyvtárakban...

A merre lépünk, a merre nézünk, virág, könyv és világosság; a mi drágasága van az életnek, e napra mind idehozták az emberek. Szívet, lelket, gyászt, fájdalmakat, imádságot, mintegy érezve, sejtve: hogy ma mi gyászolunk, világítottunk, s holnap tán minket gyászolnak, mi felettünk világítanak!

Mintegy tudva: hogy e kapun belül megcsúsznak a küzdés, irigység, bántalmak, nagyra-vágyás, dicsőség, uralom és szolgáltság, s a korona gyöngye egy értékű azon gyöngyökkel, melyeket a szegénynek szeme ejt...

Oldjátok le saruitokat; szent e hely, mert az életen kívül van!

Hát a temetőárakban e sírok?

Ez öngyilkos volt szerelmében; büne és halála volt a szerelem...

Amaz megőrült, mielőtt életét kioltá, mert megcsalták az élet és emberek...

Hát ezek felett senki sem világít?...
De igen — a osillagok!...

Ne ítéljétek!!

ROBOZ.

Anyagi érdekeink mellett.

Napjainkban, midőn a közterhek jóvedelmekhez arányosítva, óriás mértékben nőnek.

Midőn a csapások — úgy szólván — mindennapi vendégeink.

Midőn a külföldi tőkepénzesek, az alácsúszott hitel miatt hátat fordítanak; pénztelenség miatt a kereskedelem pang; az ipar megakadva; a közigazgatás — borházások kellő mértékben nem történhetvén, — virágsáznak nem indulhat.

Ily nyomó viszonyok között kettős örömmel

üdvözölendő minden parányi vér, melyet anyagi érdekeink számára meghódíthatunk.

Somogy megyének mindig főbb baja volt, — termelő megye lévén, — hogy kellő mértékben nem volt kivitelő. A gazdaságosság nem árusítható el termékeit a hasaszerző — habár ingadoszó — árához mérve.

Midőn elég eladni való productumunk volt is, a kereskedő mindig fehér holló volt házunknál, mert félt a sok leküszöndő akadálytól, melyek előtte tántogtak.

Egyik főbb és legnagyobb akadály volt a sok rossz út, melyen a már számban levő megvett termék sem szállíthatott mindig biztosan és a kellő időben.

Pedig tudjuk, hogy a kereskedelem élénkségének, az üzörök árkötési hajlamának egyik főbb rugója a gyorsaság.

Ha azt látja a kereskedő, hogy a ma megvett árucikkokat a feneketlen sár s más akadályok miatt csak havak múlva szállíthatja odébb, midőn az idő kiderül, de az ár — meglehető — lemerül, — nem valami nagy kedvet mutat küszöbünkét átlépni.

Igy történt még a közeli multban is, hogy gabonánkat tünynán dözögeltük Veszprém és N.-Kanisza felé, e két város piacza levén megyénknek, s áruhelye, míg a megyénk Balatonparti szélén átfutó vasutvonal az első egészen tönkre tette.

Most tehát termékeinkkel egyedül Kanisza felé gravitálunk, s így el kell követnünk mindent, hogy a vasutak átvezetése által, e még fényesebb jövőnek elébe néző város piaczára minél kevesebb akadály és költség jutassunk el.

A Buda-Kanisza-pragerhoffi vonal megyénknek csak szélén futja át, s így természetesen, hogy az egész 114 □ mértföldnyi területet nem részesítheti azon előnyökben, melyek ezt megilletik.

Azért — mint már fentebb érintém — kettős örömmel üdvözöljük a magas kormányának azon közhaj és szükséggel találkozó intézkedését, hogy a megye székvárosától Kanisza felé vivő álladalmi vonalt, Klinker-utá változtatni kezgyeskedik. (Jól égetett, keskeny, hosszú téglá hosszában lerakatik, és felszine homokkal behintetik; ez a Klinker-ut.)

Hogy hatóságilag nem lehetett a multban még főbb vonalainkat is szilárdá tenni, s járhatóvá a sáros időszakban, — oka: mert nálunk használható termelő-kő nincs, s vagy Baranya, vagy Zalamegyéből szállítatván az, egy kubik öl ilyen kő 80—100 ft o. értékbe került, melylyel legfeljebb két öl hosszú ut (8 öl szélességben) rakathatik ki; így minden 10 öl hosszú tőr, nem számítva a rá fordítandó közmunkát, 500 ft o. értékbe került. Vegyünk így csak egy mértföldnyi vonalt, mesés mennyiség az, a mibe jön.

És a Klinkerfőle ut?

Nálunk még most elég fa levén a téglagyártásra, 8 öl széles, 1 öl hosszú ilyen ut, melybe körülbelül 1000 téglá szükségeltetik, kerül 24—26 ftba, minden költséget beleszámítva.

Tehát a termelő-kőből épített ut felébe, holott ez több előnyt is nyújt, mert a téglá felszine homokkal meghintetvén időnként, az soha sem kopik; az ut örökös; nem kell költségesen minden évben foltozni, tatarozni, s a rajtautazás kényelmes, biztos; nem

Szobámban vagyok; pamlagom lágy vánkossain heverek, könyveim, lapjaim érintetlenül hevernek mellettem; mi sem köti le lelkemet, untat minden, de minden. — Mellékszobámból átzenő zongorám hangja bájos női hangtól kísérve most nem érdekel; máskor zeibbadt lelkemet felvidámitá és villanyozá a bájos női hang, most érzéketlen hagy. Óram erős hangja egyik negyedét a másik után jelenti: beosztám mindig időmet — de most nem tudom, hogy mihez fogjak. Szórakozni kívánék és végtelenül unatkozom. Beosos olajfestményeim hidegen siklanak végig szemeim; máskor pedig mennyi élvezet nyújtottak; óraszámra elmerengett lelkem szemléletökben, most bosszantják szememeimet. Rémeiket terem magának lelkem a pusztá levegőbe, félelmes érzés futja végig idegeimet — félni kezdek, holott bátornak ismerem magamat.

Ily nyomasztó lelkiállapotban tölték egy délutánt; míg elhatározám magamat bevett szokásomhoz hiven, egy sétát tenni a szabadban.

Igy elhagyám szobámat anélkül, hogy kitűstem volna merre és hová. Cél nélkül balagék végig a népes de kevés tisztaságot s rendet eláruló utozákon; találkozáim több ismerősökkel, kiket akaratlanul és közönyösen köszöntök.

Végre a város végén találtam magamat — egy hid előtt.

Egy hid előtt! melyen számtalan-szor mentem át, anélkül, hogy valaha feltűnt volna előttem, de most merően néztem, és figyelmemet

rázza a kocsi, mint amas, melyon ha utazik az ember, sokszor lelke-teszté beteg, mire egészponthoz ér.

Ezen álladalmi utnak Kanisza felől egy mértföldnyi hossza (Inkéndl) már be van építve. Pár éven megkezdett Kaposvár felől is Mórónak, s az ez évben engedélyezett 2,500 öl hosszú vonallal együtt, ez is egy mértföldet tesz ki; s van még építendő a jövőben P.-Csédig, hol a Klinker-ut elérve lesz, 20,000 öl, mely 8 év leforgása alatt — szakértők véleménye szerint — beépíthető.

Igaz, hogy sok ezen idő! és sok a pénz, mibe kerülni fog; de inkább 8 év alatt, mint soha; és sokkal több haszon háramlik megyénkbe, mintsem a fentebbi kiadás bennünket, vagyis az illetőket megremíthetné.

Ha tekintetbe vesszük ezen álladalmi utnak rossz karban létét, melynek egy részén nyárban a homok miatt nem lehet terhet szállítani, másik részén pedig, esős idővel a határtalan sár, víz és lyukak miatt, — nagy köszönettel tartozunk a magas kormányának, hogy mind saját — e tekintetben nyert — előnyeit, mind közönségünk hasznát tekintve, oly intézkedéseket tesz, melyek roményloni engedik, hogy e vonal egy évtized múlva megyénk ritkaságai közé tartozik, s áldást hozó lesz mind kereskedelem, mind ipar és közigazgatás tekintetében; a fuvaros osztályra nézve pedig megfizethetlen kincs. Mert nálunk nagyon sokan élnek a fuvarozásból, kik — a rossz utak beállván — keresetüktől megfosztva vannak, s nélkülöznek, tűnnek, szenvednek. S ha már a napok terhe őket is éri, szükség, kereseti forrásukról is gondoskodnunk!

A mennyire értesítve vagyunk, az ujjannan engedélyezett 2500 öl hosszú ut beépítése azon építésre bízott, ki már az inkei, ugy a kaposvár-méri vonalt is építé, — Szonheilt Ferenczre; kiben mind szakértelmét, mind anyagi állását tekintve, elég garancia van a jó sikerre nézve.

Vele nem fogunk úgy járni, mint azon bizonyos körmendi israelita vállalkozókkal, kik néhány évvel ezelőtt a Kis-Komárom mellől Klinker-ut építését magukra vállalták, s megdöbbenve a jövőtől, kámforizálódtak!

Tehát Isten nevében, s megyénk anyagi érdekének lehető felvirágoztatásában — előre!

Szollemi és anyagi érdekeink emelőse, egy-szersmind a magas kormány érdeke.

Szellem és anyagilag szegény nép felett hatalmas, erős és tekintélyben nagy kormány még soha sem létezett.

ROBOZ.

VI. Nyílt levél.

Béán Kálmán urnak Szabarban.

A keleti marhavész ügyében.

V-ik levelemben elmondám: miszerint a keleti marhavésznek lehető gyors elfojtására szolgál az ujjon vett marháknak szemmel tartása s átköltözédekénél a kellő elővigyázatnak szükségessége. E levelemben bővebben kívánom megmagyarázni ennek értelmét; ugyan is:

E nemes szív, mely oly tiszta lángolással S hön tudott szeretni: nem dobog, ki égett Lelke — mely magasban járt, s a föld porában Csuszni nem tanult meg — szebb a dicsőbb honó lett.

A dicsők körében mily öröm lehet most Hogy közéjük a menny ily lelket ölelt be? Ah de bármint nagy s szent öröm van ott fenn, Még nagyobb itt lenn az én szívem keserve.

A osaládi fára — mely erősen állott, Zúgva rontott rá a pusztulás viharja... Már letört az egyik ág, — utánna törve Hull a többi... tán az ég is ezt akarja. Kedves virág hullott testvérkoszorúkból A sir pihentető ölébe... s azóta A fájdalom lakik velem! — így hű barát Nem csúndálhatod, hogy „elhagyott a nóta.”

PAP GÁBOR.

Az öreg sirásó.

Kimagyarázhatlan érzelem tépi lelkemet; elégedetlen vagyok önmagammal, elégedetlen a külvilággal — levert és bús vagyok. Nehéz, igen nehéz gondolatok terhétől görnyedezett fejemet kezeimmel támogatom; beteg vagyok, mindenem fáj, s még sem tudom mi a bajom, hol és mim fáj.

tőle elvenni nem bírtam, mert szomorú rendeltetését tekintvén, komor gondolatok ólom nehézséggel súlyosodtak lelkemre.

Hányan, oh! hányan kísérték át e hidon legkedvesbeiket a végső nyugalomra, a sirkortbe: mert e hidon át az ut a temetőbe vezet. Mennyi könyv hullhatott rá a legkeserűbb fájdalomtól szaggatott szivekből — oh ha szive lett volna, kövei már lágyakká puhultak volna; mennyi szív tört meg e hidon a nehéz gyászmenet közt. Eszembe jutott a borzasztó „sójajok lidja”, mely előtt Velenczébeni tartózkodásom alatt mindig a legfájdóbb érzelmek marozangolák keblemet — igen e hid, melyen annyi ártatlan huroztatott át, hogy ne lássa többé a szép eget, hogy meghaljon anélkül, hogy boszúra hívhatta volna fel az igazságos Istent — oly gyorsan történt halála.

Ily gondolatok közt hagyám el a hidat, és közeledtem a sirkert ajtajához. Bomladozó ajtó magasra nőtt gaz és tövisbokrok képezik a kerítést, és minden az elhanyagultságnak inkább, mint a figyelemnek bélyegét viseli, oh! a holtakat könnyen felejtik az élők! Pedig ide kerülnek a most élők is. Mindnyájunk közös helye ez — szegényé, gazdagé, ifjúé, aggé; oh! sokan nyugosszák itt most az örök álmat, kik nem rég velünk vigadoztak.

Beléptemkor fehér márványból készült remek művi sírkő lepelt meg.

Remek mű! Sombor, arany betűk felett alabastromból faragott nemesi cimerek. Élte tavaszán vitte el a halál, pedig módja lett volna

„Sommi idegen helyről ujdont vett marhát nem szabad a tulajdonosnak mindjárt előbbi barmai közé állítani s még sokkal kevesebb közlegelőre küldenie, hanem azt valamely külön szinbe, vagy istállóba kösso be, s ott tíz napig tartsa szemmel, hogy állandó egészségéről szorosan meggyőződjék. Csak azon határidő s a gyanútlan állapot bebizonyulása után szabad azt a többi marha közé eresztetni.“

„Bérlőknek az egyes helyről másikkal barmaikkal együtt átköltöztetése csak azon feltét alatt engedendő meg, ha barmaikat két szomszédos község főnök által szorosan megvizsgáltatták, s azoknak teljes egészségi állapotáról mind a köztől bizonyítványt kaptak, melyet aztán azon járási hivatalnak, melynek járásában a barmaikkal meg szállandó bérlőjóság fekszik, előmutatni kötelesek. Oly bérlő, ki ezt elmulasztja, nem csak 60 frt bírsággal büntetendő, hanem azon kárnak megtérítésére is szorítandó mely a dögvésznek barmai átköltözéséből történt átvittele által okozott.“

Az állatgyógyrendőri szabványnak ezen igen is érthetőleg előadott határozata által nagyon világosan ki van mutatva az ósvény, melyen haladnia kell minden állatnyésztőnek s azon mód, mely szerint védelem alatt tarthatja egészséges barmaid a vész ellen. És igen helyesen, mert senki sem viselhető több érdekekkel az ügy iránt, mint az, kit legközelebb illet. I. maga a marhatenyésztő. A ki akarja, melázas nélkül megértheti, hogy ez ügyre vonatkozólag csak is önmagunknak, marhatenyésztőknek kell védelmi állást elfoglalni, s tetlegesen oda hatni, hogy a betolakodott vészt a ragály elvekoraáni elfojtásával oly gyorsan mint csak lehet ez uton s módon is elfojtsuk.

E szabvány megtartása nélkül nem lehet biztonságra számítani, mert annyi igen természetes, hogy ott, hol ragály nincs, fertőzés sem történhetik, a hol pedig ez hiányzik, ott nem bontakozhatik ki marhapestis; így például; én a még egészséges marhám közé idegen marhát nem kötök, legelőre nem bocsátok, ment vagyok még az aggodalomtól, is, de annál biztosab lábra állítottam barmaid életét s az összes marhák közegészségi biztonságát. Nem kell felodni miszerint a keleti marhapestis honunkban csak is ragály általi fertőzés útján terjed azért eredetileg csak is a szomszédoktól terjed.

A szomorú tapasztalások ezt olgógó bebizonyították, csak a mults az ez évi vészjáratra hivatkozom ez is elgondó adatul szolgál, állításomnak bebizonyíthatására.

1863-ik évben Sümegh-Rendeken felmerülvén a keleti marhapestis az számos szarvasmarhát és birkát ölt meg. Volt egy bizonyos — ki félre tóvén minden állatgyógyrendőri elővigyázat, mielőtt a hatóság intézkedett volna, birkáit pótrótoi jóságára hajtattal rendelto. Utközben Hosszafaluban megállapodván, egy időig itt tanyáztak. Ez idő alatt a birkák egyre másra hullottak, még végre itt is kitört a marhapestis. Csak hamar tovább tereltetvén a beteg nyáj Pótrótóra. Néhány nap mulva itt is kitört a marhapestis, még pedig ugyan abban a majorban, melybe hajtattanak. Elveszett itt majdnem minden majorbeli marha s miután a hivatalos feljelentés későn történt s az elhullott dögvésznek húsát, csontját az ebek hur-

colták szót, úgy az intézkedés is későre esett, s majd nem akkorra, midőn a veszedelem már alig volt meggátolható. A ragály sorszerint terjedt el a majorból szomszéd a falu derekáig s nem is szűnt volna meg, ha a hivatal kordont nem húz, vagy is ha keresztül-állók örököt nem állít fel a falu közepén s legszigorubb elkülönzést nem hoz létre a falu innenső felének lakói közt. Ugy is lett, mert a vész a kereszt úrvonalon tul nem terjedt a falu másik felébe. Kitört a marhapestis a községben 1863-ik évi okt. hó 8-án és tartott 4 hónapig u. m. 1864-ik évi januar hó 6-áig. A szarvasmarhák létszáma 286 volt, betegült ezek közül 44, öldöglött 37, meggyógyult pedig 7, Már 9 hónapja, hogy ragálymentesnek lön nyilvánítva a falu.

Ez eset olgógó szükségessé teszi, hogy a baromoknak egyes helyről átköltöztetése csak azon feltét alatt engedőssék meg, ha két szomszédos község főnök által szorosan megvizsgáltatták s azoknak teljes egészségi állapotáról mind a köztől bizonyítványt nyernok a közigazgatási hivatalnak előmutatandót. Ha az illető kártokozó ezt teljesíti, úgy bizonyára Pótrótoi nem szenvedett volna annyit, mint a mennyit vesztett. Hogy ezen mulasztásért elmarasztaltatott-e az illető az öldört 60 frt bírsággal s megtérítetett-e az átvittel okozott kár vagy nem, tudomásul nem bírok, azért erről nem szólhatok.

A pótrótoi fertőzött birkák a szomszéd tölősi pusztán levő birkákkal a legelőtőren közeli érintkezésben lévén, a birkások is együtt tanakodtak s mint mondják: a pótrótoi birkák a tölősi birká nyájba adta tulajdon birkáit, hogy olne vesszenek.

Tölősi elsőben is a birkák közt mutatkozott a keleti pestis. A beteg birkák igen jó szénában részesülvén, hogy a megmaradt kárba ne vesszen, a maradékot az egyik család saját tőhene olhena rakta, mely a többivel egy legelőre járt. Ennek tőhenei döglének ol elsőben, azután terjedt tovább, úgy, hogy a 18 darabból álló falkából csak egy gyógyult meg, a többi pedig öldöglött.

Az alsó-rajki szarvasmarhák a tölősi marhákkal közöl legelőnek egymáshoz, együtt járanak a határt választó kanálisra inni s megis történt a szoros-ösletlenség, mennyiben Alsó-Rajkon a vész kitört 1864-ik évi aprilis hó 12-én s tart még mindíg, úgy, hogy ez idő alatt betegült a 266 darabból álló összes marha létszámból 126, gyógyult 42, döglött pedig 84, beteg van 2, állítás szerint az alsó-rajki kutyák szorgalmatosan jártak át a dögre, tehát ezek is öldöglötték a ragály terjesztését. Bizonyosan tudva van, hogy az első körestet abban a házban merült fel, melyben láttatott, miként rágódott a gazda kutyája egy keleti marhavészben öldöglött hullán, sőt haza menve az is bizonyos tudomásul vétetett, hogy itt a marhák adandó szénán tartá alvó helyét, annak olisztátalanításával és megfertőztetésével.

Arról nincs tudomásunk, hogy ujdont vett marha hajtattal volna e faluba, miud a mellett jónak láttam megomlítani még azt is, hogy oláh cigányok vándorolván ide s tova, Tölősről hordák át a döghúst Alsó-Rajkra s épen ott falatozák fel, merre vala a marhacsapás. Magában értetik, hogy a fel nem omészthető nyers állatrészleteket ol is szórák! —

Baicsán is kitört a marhapestis 1864-ik évi junius hó 17-én a tart mind egyre. A marhák összes létszáma 149, ezek közül megbetegült 143, gyógyult 65, öldöglött 76, betegon maradt 2.

Légrádról hozatott a községbe, hol a keleti marhavészben állítólag 497 darab hullt ol. A Baicsai nép, marhakkal tízkeredik, meghallván a légrádi veszedelmet, csak hamar ott tormének s meg is vásárlának egy párt. Vakmorúságot követőnek ol, mennyiben ezen ujdont vett marhák saját barmaid közé kötök s a közlegelőre bocsátják. Az első kór és dögecet ezen ujdont vett marhákon ötvón ki, a vész itt vevő kezdőt, mely elvögre általánossá lön. Ehez járul az elvekoraáni bojelentősnök elmulasztása s a népnök önmaga iránti jó hajlamának hiánya.

Ebből láthatni, hogy mennyire szükségös az ujdont vett marhakkal a 10 napi vesztoglást megtartani. Ha a községben ez megtartatott volna, a hivatal idöt nyer a ragály tovább terjedésének megakadályoztatására a gyorsán igénybe vevendő lobunkóztatással s így a vész és vesztőség korántsem nőt volna oly magas fokra, mint a minőre omelkedett e mulasztással. Eleget sir és jajgat most a kárvallott, mert jól érzai nyomorult szegénységben a száraz kukorica kenyér és kolompér levos mellett a többé alig visszafőtölhető vesztőség, mely rájuk annál fájdalmasabban noheztál, mert a jég minden mezöl természetönyűket öm-mire totto. Elég átkot is szórnak azon egyénre, ki a vész gyújtó szikráját marhájuk közé vevé, és tevő öket oly szorosossá lön.

Kis-Komáromban, Golsón, Öreg-Radán, Korpaváron, Zalaapátiban e f. évi julius hó 7-től 23-áig öttöt ki a keleti marhapestis, mennyiben Somogy-megye horváth-szent-miklósi községéből a kis-komáromi vásárba több rendbeli szarvasmarha hajtattal midőn H.-sz.-Miklóson lappangva és eltitkolva ragályt a vész, mig julius hó közepő táján sikerült a hivatalnak tudomásul vevés a vásár junius hó 27-én tartatott. Meg vett Öreg-Radán urasági család egy tőhene, ugyan H.-sz.-miklósi ombortól haza vevtvén, azonnal előbbi egészséges marhájára mollé kötötte a családolági istállóba. Julius 7-én még is döglött s mert ez a többi családolági bérleti marhakkal együtt járt a közlegelőre, a vész fokokkónt terjedt, úgy, hogy a 350 darabból álló csorda közül julius hó 7-től szeptember közepőig megbetegült 74, gyógyult 26, öldöglött 48. Világos e szerint, ha az ujdont vett marhákra kellő vigyázat fordított volna, hogy a vész még oldalrájában fojtatol volna ol a 10 napi vesztög idő alatt s nem kelle annyi bajjal bibelődni s oly vesztőséget szenvednie a többinek, mint szenvedett. Tanulástól szolgál még az is, hogy az alatt, még az urasági legelőre járó csorda vesztödelombon forgott, a községi marhák épen semmi bajuk sem volt, és nem azért, mert ezek amazoktól külön vált legelőre jártak és a fertőzésbe hozett marhakkal som most, som ez öldöt érintkezésben som voltak.

A szabari meszáros öttöt marhát vett a kis-komáromi vásárban egy H.-sz.-miklósi ombortól, haza hajtván tőheneit, egyik öttözben döglött ol, a másik pedig istállójában más tőhenevel volt az, hogy más marhával is öttözök sehol. Ezt csak azért hozom omítésbe, hogy láttal lehessen mily gondatlan sok ombor önmaga és önyök iránt. Ha ezek történe-

tovább öni, — de a kegyetlen sors nem engedő. Mint családja utolsó sarjának, szakadt meg szive a szép ifju korban.

Még több, számtalan emléken akadt meg szömem; olvastam a feliratokat, — Istenem, mennyi érdemdüst takar e sir! Sokan pénzért szép emléket kaptak, de mennyi gazdag érdeműt nyelt ol a sir, a nélkül, hogy emlék megtartotta volna öt a jövő nemzedéknek. De ne erről — még jobban elsomoritják úgy is bús szivemet e komor gondolatok.

Tovább a gaztól benött sirok közöl vevém utamat, — egyszerre figyelmemet a sirok közt valami öld vonta magára.

Az agg sirásót láttam egy fölig már kisított sirban állani, s munkáját folytatni. Egy agg sirásó! Az ég tudja, hány éve folytatja már komor munkáját; kevés haja már egészen öszbeborult; teste roskadozó, mint a körüle elterülő sirok; de fáradt csontjai csak megássák még azt a szük helyet, mit egykoron, — nem is oly sokára — neki készít majd utódja.

Kit temetnek ol itt? csak egy gyermeket, szölt pipáját szíva érzéketlenül és higgadtan az öreg. Megborzadók; szent Isten! „csak egy gyermeket“ — gondolám, és ellagyám a rideg helyet.

Elhagyám a helyet, — de o három szó: „csak egy gyermeket,“ nem hagyott ol. Oh! te az életnek legnagyobb részét átölt öreg, ki itt létednek napjait könnyen megszámálhatod, és még sem tudod, hogy miért született;

te oly könnyen bírod kimondani e három szót: „csak egy gyermeket.“

Te nem tudod, mily vesztőség van egy gyermek halálában a szülőkre, mi mély sebet vág ez a szerető anyai sziven. Te nem ismertél nyát, anyát, kik készek valának minden perczben csak egy gyermekért, ennek boldogságáért életüket feláldozni! Te nem láttál még arany fűrt: gyermeket, úgy aokáján térdelve, összetett kezekkel mennyei atyjához imáját küldeni; te nem tudod, hogy az anya csak akkor aluszssa legédesebb álmát, midőn egyetlen egy magzatja kezeokójét mellőre téve véle nyugszik. Te még nem láttál gyermeket osendes álmából fölébredni, és piros arczozal, vig és éber kék szemekkel szülein függeni. Te nem figyelmeztél a gyermek kifejezésére, vonásaira; nem örültél, ha gyermekben észet és hozzá illő jellemet találtál.

Te nem láttál a fájdalomtól megtört övezgyet, az atya nélküli, a vesztőséget nem ismerő szülött folett a keserv könyöit árasztani. Te nem izzadtál az élet kemény, dacos küzdömeiben, hogy legkedvesebb lényed hiányt ne szenvedjen.

Te nem ismered az atyai örmöt, ha kis gyermekével modora szerint öseveghet; te nem ismered a reményt, melyet az agg szülő gyermekében napról napra növekedni lát, mint öreg napjai egykori gyámolójában, egyetlen barátjában.

Te nem tudod, mit tesz ábrándos terveket köszíteni, aranyos légvárakat építeni, és mind

ezen merész reményeket a gyermek boldog jövőjében öszpontosítani.

Te nem tudod, mit tesz gyermekednél a világon mennyi jobban nem szeretni; te nem ismered a szülők gondok, küzdösek ezerféle ne-meit, melyek közt tölti nappalát és éjjelét a gondos szülő, csak hogy gyermekének illő neveltetésül szép, fényes jövőt biztosítson. Te nem ismered a leírhatlan gyötrelmeket, kíno-kat, melyek tőpik, marozangolják az anyai szivet, egyetlen magzatját resztető karjai közt napról napra gyengülni, veszni látván, Te nem tudod, mily szivrepesztő a fájdalom, midőn a szülő szép reményeket ébrestett legdrágább kinosétól örókre vesz búcsut; a koporsót bezárni hallja, és a hideg sirba szállni látja, melyet te oly fásult lélekkel, nyugodt, érzéketlen szívvél üstál neki.

Oh! te elaggult sirásó! az életuntaknak jöltevője, barátja, te ezt mind nem tudod, nem érzed, nem ömered, — azért boldog is vagy: oh! mert ha ezt mind érzened, nem bírnád komoly hivatást dat oly egykedvölleg folytatni, s nem mondanád oly könnyen, oly érzéketlenül:

„csak egy gyermeket.“

Ily gondolatok közt bebarangoltam a rideg sirkertet, mig a kis kápolnának megcsendült bús szavu harangooskájá „Ave Máriára“ figyelmeztetett, mely után ellagyám a komor helyet; de az öreg sirásó és o három szó: „csak egy gyermeket,“ számtalanszor gondolatim tárgyá.

tesen ily hamar a oly kedvezmények közt nem hullnak el, ki áll jót azért, hogy 8—21 nap alatt nem emelkedett volna a kórosított a vesztéség tán százakra.

Gulséro is kiskomáromi vásárból került egy h.-sz. miklósi ember tohene, mely 46 darabot hozott veszedelmbe úgy, hogy ezek közül gyógyult 24, elcsott 22, s tart mindegyre.

Forpavára is úgy került a vész, hogy az első elhullott marhával tulajdonost az annyiszor említett kis-komáromi vásárban volt.

A Kis-Komáromiak szinto kiállították marháikat a vásárba, a másnap a vásárálláson legeltették az elsőben eldöglöttöket. Tehát vagy közvetlen érintkeztek a vásárban a látszólagos egészséges, de beteg marhákkal, vagy vásár után szedték fel a ragályt a vásárálláson, stb. Kis-Komáromban 1300 db. marha közül, melyek külön álló legelőre elkülönözve 4 falkában jártak, az egyik falkából megbetegült 46, gyógyult 24, eldöglött pedig 22.

Ebből eléggé kivethető a járásomban kifojlott s elterjedt marhavésznek oka, mely szinte csak az újon vett marhákra fordítandó állatgyógyrendőri szabványértelme szerinti kellő figyelem, azaz a marhartók a tenyésztők mulasztásából keletkezett.

Ezek nyomán odajárul véleményes javaslatom: ügyeljünk igen is szigoruan az újon vett s hajtott marhákra, miután egész bizonyossággal tudjuk, hogy az ezek iránti figyelmenlenség egyike azon igendeligen lényeges feltételeknek, melyek nélkül lehetetlen a behurcolt járványt oly hirtelen, mint csak lehetséges elfojtani. Szükséges, hogy hibánkat felismerve, ezt mára ne ruházzuk.

A barnoknak járványragály elleni biztonságára szolgál továbbá a „passzus rendszer szigorú” is, melyről jövő levelemben fogok szót emelni. Addig is maradok tisztelttel. TERSÁNCZYK.

Tekintetes szerkesztő ur.

Megvallom őszintén, szégyenemre válik, hogy csak mostanában jutott kezemhez a t. szerkesztő ur vezetése alatt álló lap, s annál nagyobb meglepetéssel vettem észre, hogy a nép érdekeit, gazdaság és kereskedelmet képviselő, egyszerűs mind jó levelezésekkel és szépirodalmi részszel bíró közlöny oly gyéron van elterjedve fővárosunkban. Ez annál is inkább csodálandó, miután alig van egy oly vidék, mint Somogy, mely oly élénken felkarolna minden hazai jóes vállalatot; és így a méltányosság magával hozná, hogy a kölcsönt némiképp visszaadandó, a főváros ezen lappal megismerkedjék. Hanem ilyenkor elő is kellene fizetni. És úgy látszik, hazánkban az előfizetési iszony uralkodik, mely ellen ajánlnak ugyan hathatós szereket, csak hogy kevesen akarják bevenni.

Sajnálattal vettem észre, hogy azon számokban, melyeket a jó véletlen kezembe jászott s mindenesetre a vidéket is élénken érdeklő főváros rőndös levelező által nincs képviselve, s habár megvagyok győződve, hogy a lap többi cikkeivel, parányi tehetségeim nem fog verokedhetni, de azért némileg is segítőndő, — vagyok oly bátor o sorainat t. szerkesztő urhoz intózni, a czéltől, hogy ha azok elfogadhatnának, a lap mélyen becsült közönségét, hazánk fővárosának állapotáról rendszeren értesitem.

Encyclopedicus akarok lenni — a Gellérthegy ágyaitól a kőbányai sörös pincékig, vagy a most épülő Dunaraktár mélyéig, történeljék bármely érdekes, elfogom mondani. Megugom röviden azon titkokat, melyeket a tükör vagy az itatók papíros árulnak el; s kész vagyok egész nap barangolni mint újdonság, hogy bármely rejtélyeknek nyitjára akadjak, ha ugyan remélhetem, hogy ez érdekes leend az igen tisztelt lap közönsége előtt. Nem lesz semmi elrejtve előttem még a bajos hölgyek boudoirja sem, a mennyire csak az új — divat felett tündönek. Megtudom az utczák híreit, festem az irodalom napiharczát, borszopapírok emelkedését. Párhajokat, színház újdonságokat stb. stb.

Egyszóval minden, a mit Pest-Buda fővárosunkban érdekeset tesznek, végeznek, terveznek, — elfogom mondani. Nyílt fogok lenni; ha van a fővárosnak hibája, elmondom, nemcsak erénydicserő lezsek, hanem megtámadom a Charlatanériát henczeget, a baklővéseket, mint példának okáért a népszínháznál is, mely 3 évig fenn tudott állni, az ügyes igazgató alatt s mely önnön tagjainak áldozatja jelenleg; és a főváros, s a nemzet, mely alapíták, s zavarban késnek a segélylyel! LAVER. *)

Inke, október 20. 1864.

Az ember természete alkotójától úgy van rendezve, hogy sajnálatát fojezse ki minden iránt, a mi megtörtént, de a minek megtörténtét legkövőbb várta vagy sejtette, főképp ha az szíve részvétét költi.

fol. Azért mily bábánatos arczczal megy a szorgalmatos kertész a dühöngő vihar után kertjébe, mert fél, hogy ott valami baj érte fiatal osemetőit, s minél leverő az reá, midőn látja, hogy azok közül valamelyik el van törve, — hogy koronája a többi lábainál hovev, s azt hiszi, hogy ezek is bábánattal néznek társukra, mert hisz o sors öket is érheti; s mily fokra növekszik a kertész sajnálata, midőn látja, hogy épen azon a porton történt a csonkítás, mely a kertnek díszét képezé, s ezt talán csak évek mulva, vagy soha sem lesz képes pótolhatni.

Szintén ezen ember nem fogja bánatát oly mértékben kifejezni, midőn kertjébe megy, s ottan az öreg fák egyikét kicsavarva látja. Ezt is sajnálja, hogy megtörtént, de nem oly mértékben, midőn látja, hogy az öreg fa tövéből számos fiatal hajtott ki, s ezek az öreg helyét pótolni fogják. — S végre még biztatólag mondja: jó, hogy kidőlt, legalább a fiatalokat növekszikben nem fogja gátolni. Holott a fiatalnál fölkiált: Oh, még mennyit kellett volna ennek gyümölcsözni!

S egy ifjunál nem így van-e ez; a ki épen őrö gyönyörében, midőn czélját akará elérni, hogy szorgalmának gyümölcseit élvezhesse eltávozik örökre.

Ilyen esetben azután a szerető rokonok könyes szemekkel mondják, mint ama kertész: oh, mi minden lehetett volna még belőle! És most minden romény elveszett örökre!

Ily sajnós eset tanui valánk a mult napokban. Október hó 18-án reggel halt meg Vas megye egyik legjelesb s leggazdagabb fia, életének 23-ik évében: Ngs. mezőszegedi Szegedi Pál, a gazdaszat egyik joles kedvelőjét, mi barát és pártfogónkat, szerető rokonok a legjobb gyermeket, s a haza egy szép roményit honpolgárt vesztett benne.

Folyó hó 20-án számos magyar ifjak kíséretében ötvösi jószágára, Acsádra vitetett, hol a családi sírboltba temetett el.

Moghalt hazánkfiában szeretott atyjának szel-lome tündökölt. Ngs. Szegedi Pál, hogy röviden fojezzem ki magamat: csupa szorgalom volt; ő a szép és jónak, kivált a gazdaszatnak kitűnő kedvező volt, de fájdalom, gazdálkodásának második évében egy meghűtés következtében a halál kényszeríté, és egy napi betegeskedés után kisodorta őt sorainkból, hol méltó helyet foglalt el. Béke és áldás hamvaira.

N. J.

Veszprém, október közepén, 1864.

Tekintetes szerkesztő ur! Okt. 4-én a számlálatlan jótétemények forrászója, ki a kaposvári gymnasium építéséhez is nem csakoly adománynyal járult; nmlt. megyés püspök ur ő exja Pápan szinto bevezette a szeretott nénéket, mint nevelőnőket, száma kilenczet. Ez intézetre is oddigelő mintegy harminczöt ezer ftot áldozott. Ki áldoz, annak jutalma nem marad el!

Es most egy ritka ünnepélyt akarok levelemben érinteni, mely f. hó 9-én ment végbe. E napon ugyanis Veszprém megye kir. biztosa, cs. kir. kamarás, szentandrás Szévald Mór ur ő msága, nt. Dobay Elek kegyes r. áldozás s volt gymn. igazgató melléve a nevelés terén szerzett bokros érdemeiért 8 cs. kir. Felsége által aug. 23-án kelt m. határozatánál fogva legkegyelmesebben adományozott arany érdemkeresztet tüntet fel. Ő méltóság a megyei, városi és katonai tisztikarral jelenvén meg az ifjuság miséjén, a megye termében lelkes beszéd s számtalan éljenzaj közt tette a kir. helytartó ő nmltőségének szep. 16-én kelt 6155. számú kegyes megbízása folytán az érdemkeresztet a hön dobogó kobeire, mit az őszbeborult érdemdús Dobay tanár ur érzékeny beszéde követett. Végül az ünnepélyt ugyan nmlt. Ránolder János ur, kegyelmes főpásztorunk ő exja díszbebe zárta be. Az ünnepelt férfin Lovára költözött.

De most másról. Időjárásunk egészen őszies, csaknem télies, ha hidegét tekintjük, mert biz nálunk javában fűtenek; miért is alig volé más szorokozottsága városunknak, mint a mennyit esténként a kedvelé szinészek játéka szerzett. Távoztak után bekövetkezett a szűret, ott t. i. a hol van mit. Gondolhatja tehát mindenki az idei termés silányágát vidékünkön.

A balatonvidéki szőlők minőségét, állapotát nokem is volt alkalmam bámulhatni, s mondhatom, hasonló pusztaságot még szűret után sem láttam, mert nem csak termésé nincs, de helyonként rőköje is kivesszett. Hanem azért vig szűret csak ott, hol elég mult évi van.

Végül fölemlítem, miszerint f. hó 11-én este 6 órakor városunk délkeleti részén a cserhát-utozában tűz támadt. A borsasztó elem tovaterjedését sikerült az őber lakosoknak mintegy félórán munka után megakadályozni. Csakhogy nagyobb szerencsétlenség nem történt!

Mult héten pedig városunk fia, Auer Lipót hegedűművész hangversenyzett, 16-iki hangversenyt táncvigalom is követte. Lassan lassan multhat, kinek lehet!

S. B.

Hírek és események.

△ Novák Ferencz, zalamegyei főispáni helytartó, hótiszomelynőknek, Skublics Gyula, magy. kir. helytartótanácsi tanácsos pedig Zalamegye főispánjának neveztetett ki.

△ Hirlik, hogy a helybeli izraelita község egy nagyszorú imaházat készült építtetni; a jelenlegi már szük az áhítatoskodók nagy számát befogadni.

△ Ujlag tűzvészről kell jelentést tennünk. K.-Kanizsán egy gabnakazal; Morényon pedig 31 ház hamvadott el.

△ A közhelyeket kedvelő helybeli, úgy vidéki közönséget figyelmeztetjük Reindl s társa uraknak ujonnan s a legnagyobb osinnal berendezett kávéházára, annyival inkább, mert mig egy részről Reindl ur folytonos vigkedélye s kifáradhatlan élözessége által mindig a legjobb hangulatban képes tartani vendégeit, addig társa semmi fáradságot sem kímél, hogy a készletek jósága, a szolgálát gyorsasága által látogatónak igényeit kielégithesse.

△ A színház után vágyó közönség felvidtására írjuk, hogy Balogh Alajosnak magyar szintársulata a napokban megérkezend, ki mindent el fog követni, hogy a bekövetkező unalmas téli esték óráit legujabb népsziművei- és operettjeivel élvezetessé tehossa.

△ A krassói újság, s poluskák csalhatatlan ir-tószorúul ajánlja a borsfűvet. Ezen fű egyszerűen a szobába tétetik, melyre a kollemlen férgek sorogástól sietnek elő, s szagától részint azonnal megdöglönek, részint annyira elkabulnak, hogy össze seperhetők, s a tűzbe dobhatók. A szobában egy sem marad vissza.

△ A szűretnek is vége. Oly csendben tartatott, mintha minden szőlőtulajdonosnak halottja lett volna. De hát borunk milyen? Nem tudjuk, de mustot iz-lelve, alig hisszük, hogy jó kedvű magyar ember számára termott. Ára azonban napról-napra emelkedik.

△ Reindl ur a helybeli pinézér- és mészáros-egylettől egyhangulag elnöknek neveztetett ki, mely hivatalt a mult évben is lelkiismeretesen, az egylet meglegedésére vezetett. A nevezett elnök ur megérdemli a köztisztelotet, mert polgártársaink közt alig fogjuk találni párját, ki oly sok jót tett szogény sorsu emberbarátain.

△ A „Zala-Somogyi népnaptár” négyezer példányban, három kiadásban megjelent, 60, 40, 24 krért kapható, ajánljuk a közönség pártfogásába.

= A nemeslelkű emberbarát Montefiore Mózes o hó 6-án külön meghívásra a city községtanács ülésében vett részt, melyet a végből tartottak, hogy nyilvános köszönetet mondjanak neki az emberiség érdekében tett fáradozásaiért, különösen a marokkói korosztányok és zsidók oltalmazása végett Marokkóba tett és sikerrel koronázott utazásáért. Különösen kiemelték philanthropicus törekvéseinek azon érdemét, hogy nem kizárólagosan zsidó hitfelekesete, de valláskülönbőség nélkül minden ügyefogyott s gyá-moltalan sorsát hordja szivón. A tisztelotreméltó öreg most 80 éves. 1837-ben London városa sheriffje volt, s a királyné által lovaggá ütötett.

= Szomorú hír Erdélyből. A „Korunk” írja: „Mitől gazdáink annyira félték, a hóharmat kora lecséso megtörtént. A szőlők, melyek nagyrésze még lágyulásba nem mentát, teljesen tönkre mentek; a törökkuza, melynek egy jó része szintén gyongo volt, még van semmisítve. Ha e hóharmat őrszagos volt, akkor ez év termésé igen szomorun ütött ki.

= Kinos halál. Mult hó 14-én Ajtonban, Erdélyben, Csabai Imrénének szomszédja kutyája a gyomrába harapott s oly harapást tett rajta, hogy belcinek egy részét kirántotta. A szerencsétlen asz-szony 48 órai kínos szenvedés után meghalt.

= Voros hagama mint tyuk táplálék. Egyik angol folyóiratban a voroshagymát kitűnő tyuk-tápláléknak ajánlják, mely egyszerűs mind hathatós ővszer különféle tyukbetegségek, mint torok-, szem-és agygyuladás ellen. A voroshagyma főalkatrésze valami illanó olaj, mely a mondott betegségekben hathatós gyógyszerül bizonyult be. A voroshagyma apróra vagdalandó, s liszttel keverve, hotenkint 2—3-szor, leginkább a csibőknek annyi adandó mennyit megenni bírnak.

= Ifju hős. Brüsszelen a bolügyminiszter el-nökleto alatt legközelebb jutalmakat osztogattak olyanoknak, a kik magukat személyes bátorság s feláldozás által kitűntették. Egy öt éves fia Sasso Napoleon József a miniszter kezéből vette át a nagy aranyérmec, jutalmul azért, hogy atyja házának lo-géso alkalmával 4-hónapos kis őcsacét saját élete veszélyeztetésével mentette ki a lángok közül. — Természetes, hogy a hős fiat a jelenvolt ősmeg sajos tetszésnyilvánításokkal üdvözölte.

— A petroleumnak naponkint újabb előnyöket tulajdonítanak. Így újabban a közönséj gonydedt sebekenél kitűnő szolgálatot tesz, mivel a fáj-dalmat onyhíti, legyeket és férgeket távol tart, és a sérült husrészek egészséges képződését előmozdítja.

— A kautsuk, mely nem épen rég, mint ugynevezett tőr-lő-mé z ga (gummi-elasticum) csak ironvonalak kitörésére használtatott, mily nagy jelentőségűvé vált most, kitűnik egy ily hannoverai gyár kimutatásából. E gyár 1856-ban alapítottatott, 650 lőerővel működik, s 800 munkás segítségével Folytatása a mellékletben.

*) S. i. v. s. n. vesszük időnként őn sorait: csak tényeket, tényeket. Szerk.

naponkiut 2—3000 font nyersmégát dolgoz föl, hogy általános számítással 10,000 pár oxipő, 200 pár csizma, 10,000 lapda, 2000 alakzat, 250 ültöny, 200 lábtűd (gamacho) 80 kalap és süveg, 2000 tömlő, 700 lemez, gyűrű — napi gyártmánya. Ezen csikkeken kívül gyárt még számos mértelen árut, vízmentes anyagzatot, vánkókat, ágyakat, kocsit és lótakarókat, zacskókat, ládácskákat, sebészi eszközöket, és más hasonlót. Árúinak évenkénti kelendősége másfél millió tallerra rug.

(Tisztító eszköz.) Brazília és Venezuela-ban s Casiquiare és mellékfolyamai — az Amazon, Orinokko partjain terom a piassava pálmá, melynek meglehetősen erős barna rostjai soprőnek kőve Angolországban használtatnak. Ugyan e folyók mellett másféle piassava pálmá is van, melynek finomabb rostjai festve és sertével keverten kőkők készítésére szolgál. Jelenleg mindkettőnek használata torjod, s így nem lesz talán érdektelen eredetét megismerni. A piassava rost mintegy 25 év előtt hozatott először Angolországba; nem ismervén azonban becsét, haszonvehetősege módját, csakhamar mint haszonvehetőtlent félre vették. Később egy Liverpoolnál kikötött hajó ily piassava köteget, mint szintén haszonvehetőtlent, a partra dobott; esetleg egy seprőkötő találta meg azt, hazá is vitte, és megkísérelte üzletében felhasználhatni, ez sikerült is neki. Úsértársainak szinto tudára esett az új találmány, kik az onnét csakrot szállító hajókkal ily rostokat is hozattak; az első szállítványok csak mint altheher, csakrosládák betakarítására használtattak; másszájának ára okkor 1 1/2 tallér volt. Az új tisztító eszköz utáni kérdőzködés, a nyers anyag szükségletét őregbitette, s mi 18 év előtt még a hajón csak altheherként hozatott, most csaknem rendszeres áru lett, melyből a hajók ezer vagy kétezer mázsát is hoznak 10—14 fontos kötegekben. A bevitel Bahiából már évenként meghaladja a 300,000-et, másszájának ára 5—6 tallerra nőtt. Jobb minőségűek pedig csak kis mennyiségben hozatván, kettőzött árúak. Az Amazon folyam partjain lakó bonasztűltek ez anyag használhatóságát már régóta ismerik.

Kaposvár.

* A kaposvári Klinkerutnak már áldozatai vannak; o hó 25-én, délutáni órákban ugyanis a homokpart egy leányt agyonnyomott, két férfinapszámot pedig tetemesen megsebesített. Nem ártana a szigorubb felügyelet ott, hol emberélet van a kocszán.

* Casinónk számára — bizonyosabb mint nem — a gymnasium földszinti helyiségeinek egy része vétetik bérebe. Egészséges szép hely, Adja Isten, hogy a szép helyen, szép eszmék érjenek közönségünk számára. A Casinókat sokban illeti a kezdemenyezés.

* A legközelebbi hetesi vásáron 6 fton is adták darabját a lónak; ezt annyival inkább csodáljuk, mert most hegyen-völgyön elég takarmány van; bizonyosan azok közül volt, melyek már számot vetettek a világgal, illetőleg — gazdájokkal.

* A derék István bácsi képes lapja számára egy gyűjtő 216, mondd, kétszáz tizonhat előfizetőt gyűjtött. Ez aztán megérdemelte az ezüst serlegot. Hány lap van, melynek összesen nincs ennyi előfizetője?

* A kaposvári gymnasium építési költségeinek növelésére ujabbán adakoztak: Reiter Ábrahám 5 ft. Szalay József Lelléről 20 ft. Somssich Miklós 100 ft. Id. Szűli József papnövendék 5 ft. — A felszerelésre pedig adtak: Bába Miklósnál 2 ft. Nagy Imréről 10 ft. Kacslovics Ignácnál 15 ft.

* Pápáról írják nekünk, hogy a zöldségek e paradicsomában a szép káposzta száza 2 ft. Hihetős, hogy nem sokára nálunk is leszáltnak ez őszegig.

* A Gymnasium építési költségeinek emelésére adakoztak ujabbán: Szalay Károly 15 frt, Botka Pál 20 frt, Köves János, felső kőrsi prépost 100 frt, Péry Sándor 20 frt, Gosztonyi testvérek 25 frt; Vermes György 20 frt. A felszerelésre adakoztak: Inzelt Sándornál 25 frt. Csompó Mária 8 frt. Szalay — Kisfaludy Atala: 10 frt. Thassy Mária — Stefalcson 3 db. császári arany. Löwensohn Lipótnál 5 frt. Kovács Kálmán 6 frt. Nagy Ferenczónál 1 frt. Hochreiter Ambrusnál 1 db. cs. arany. Vermes György 10 frt.

A felszerelési összeg: 1464 frt 60 kr o. ó; 8 db. 1 frtos; 43 db. os. huszas; 2 db. 2 frtos; 49 drb. cs. arany.

* Schwarz Gyula fiatal tudósunk, sz. Fehérvárról, pár napig körünkben időzött.

* Szuper Károly szintársulatával nem Baja, hanem Aradra szerződött.

* Azon tánczórákat, melyeket a sétatóren rendezett a fiatalság, már két este a „Korona“ fogadó termében tartotta meg.

* Vidékünkön 5 frton szedik az ideit must akóját; melyet kétszer sirat meg a vevő: először: midőn az 5 ftot lefizeti, másodszer — midőn megiszta.

* Jól mondá egy ismerősünk, hogy a hitel olyan most, mint a délelőtti árnyék, mely egész délig mindig fogy. Valljon mikor leend a hitelnek délutánja is, midőn folyvást nőni fog? Mondjátok meg földi ragyogó napjai a hitelnek — bankárok!!

* A kaposvári ifjuság egyik este bucsulakomát rendezett Szuper társulatának a kaszinó helyt-

ségeiben. A felkészüntések sorát Fodor Pál kezdte meg, s szépen végezto be Szabó Kálmán. Vacsera után táncz következett, mely éjjél után 3 óráig tartott. Szuper társulata 27-én hagyja el a székvárost, s mint halljuk, Aradra megy; sajnáljuk, hogy épen akkor távozik, midőn itt a szinidény kezdődni szokott. Korán jött, korán megy!

* A gőzmalom építése közel áll befejezéséhez. * A napokban megjeleunek, s Hágelman Károly könyvtáras, mint kiadónál kaphatók lesznek azon beszédek, melyek a gymnasium felavatási ünnepevényen mondatnak.

* Korunk haladási momentumát megemlítjük azon körülményt, hogy a székvároshoz két órányira fekvő Kadarkut helységbe, mely körülbelül 1500 lakossal, számos közbirtokos és két lolkósszal bir, Isten kegyelmére és napjaink civilizatiójára legyen mondva — egyetlen magyar és német lap sem jár!! Boldog hely az, hol a szont igék a földben teromnek...

Nyilt posta.

Az Israelita tanodának a lapot megrendeltük. B. Gy.-nak, Z.-Egerszegen: Köszönettel vettük megemlékezését; gondolkodunk; nem volna valami irni való azon vidékről?

P. G.-nak: To no várd azt soha, míg szólítunk: töled mindig jókor jön a küldemény.

„Arany egyszerűség.“ Bár követnők sokan, bizonyára nem volna annyi válto és csőd! vannak a műben oly passusok, melyek közlést nem engedik.

„Idő bor mellett.“ Savanyu a vers, mint a bor, a melynél irabott.

„Hedvignek.“ Adni fogjuk. „Egy vigalmi ruha.“ Ön attól fél, hogy rálsmernek; azért hát nem is közöljük.

„Utazásom.“ Közlen: fogunk belőle.

D. J.-nek: A naptárakat postára tettük; hol maradt ön? már csak a régiékből böngeztünk.

Boglárka: A „visebo fultat“ midőnt nem írta meg ön levélben; a versre feltámadna, ha megtudná szellemet!

F. L.-nek: Lapodat megrendeltük N.-Bajom felől. N. Gy. S. J. P. K. M. D.-nek: A beszédek már sajtó alatt vannak, s önök kívánását teljesítjük pár nap múlva. A mű a kiadó tulajdona.

Becse: A találkozásunkkor kértket szives ügyelmébe ajánljuk.

Pécsre: ? ? K. E.-nek, M.-cs: Előg volt a pausa! „Antonjának.“ Ön kívánása szerint inkább elmondjuk neki személyesen, de sajtó alá nem való.

S. B. Veszprém: A levelek hol maradnak? Előfokra: Mint látja ön, küldeményének azonnal helyet adtunk lapunkban; kérjük továbbra is becses közreműködését.

H. I.-nek, N.-Kanisán: Legközelebb felkeressük önt sorainkkal; az abban foglaltakat előre is ajánljuk szives ügyelmébe. Areopagnak: Régen láttuk önt.

A L O E K.

Párhaj. *)

(Ujkori ballada.)

Stefanok! Stefanok! megeértettél ongom!
Ily keserű kortyot nem lehet elnyelnem.
Fringia vagy pisztoly, válassz oh honozegő;
Lásza ömlő véred a tamási erdő. . .

Azért, hogy kártyaszom és iszom napestig;
S kit egész életben egyszer vágta nyakszirt!
Nem ok a sértésre; állj ki hát a placra,
Két segédem még ma felhív majd a harosra.

Nem tőröm, hogy arczod fedjé tovább lávra;
Ha ki nem morss állni, pimass vagy és gyáva!
Ki így sértetet, nem gavallér, löventő;
S — hogy ha kell — halljon meg egész Drávamenté!

Szomorú az idő! felleg ül az égen;
Három kocsi robog kint a Drávasszelen.
Négy segéd, két vívó, három kocsis, doktor;
Becsület! te szentség! értted lesz e vértor! . .

Ott vannak már helyen; — a nap homályba vész,
Ki van lépve a tór; pisztoly, tépés, mind kés!
Egy . . kettő . . már lépnek . . oxélox a vakmorő,
Csakhogy pisztoly helyett csutorát vess elő! . .

Bámul a négy segéd; a diktio velős;
Nagyot hús a borból a két becsület-hős.
Pisztoly sül a légbe; bor megy a gőgöbe . .
S a sértett becsület felkaoszag az égrel . .

DRÁVAPARTI TILINKÓS.

A szőlészet köréből.

Mi a teendő november hóban?

Megkezdhetni a trágyázást; könnyű földben 5, nehéz és jóföldben 6—10 év után trágyázhatni.

Lehullván a szőlő levele, megmetaszhatni a tőkét. Az ősi metaszott sokan jobbnak tartják a tavaszinál, mert az ősi metaszás alatt nem vesztí nedvét a tőke.

A megmetaszott tőkét lo kell fektetni a földdel is még egy befodni, hogy egy szom földön kívül maradjon.

Az új szőlő telepítését is megkezdhetni. Most már átültethetni az 1—2 éves gyökores vesszőket.

*) Itt mindenki kösölheti verselt, ha mind n sorát 5 krt, s helyegdíj fejében 30 kr o. ó. fizet. Szerk.

A lugasokat, koritéseket, gyopüket is most kell kijavítani, helyrehozni. A karók beszerzésének, az eltőrodezettek klizantálásának ideje is e hó.

TERSÁNCZKY.

Felelős szerkesztő ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

Nagy-Kanisza, oct. 30. — Daczára a nagy pangásnak a pesti piacon és több más vidéken, nálunk most is élénken tartja magát; és következőleg jogyozhatjuk az árakat: buza 86 fontos 3 ft 20 kr, roza 2 ft 20 kr, árpa sörfőzéshez 1 ft 80 kr. — 2 ftig, zab 1 ft 20 kr, kukorica új 2 ft, bab fehér 2 ft 80 kr. — 3 ft, pettyes 2 ft 50 kr, burgonya 60 krt répa fehér, 20 kr, sárgarépa 50 kr. mérőnként, káposzta 3 ft száza.

Kaposvár, október 26-án. Örökös szárazító szél, mely a veteményeknek nem igen kedvez; már is halljuk a gasdák panaszait, hogy hibásan kelt, kivált a buza; az egér, hangya stb. szintén sok kárt tesznek. Az időjárás most is annyira változó, hogy egyik órában 16—17 fokot mutat a hőmérő 0 felett, a másikban már hideg éjszak-keleti szél dühöng. A gabnautzlet még mindig korlátolt; a szállítvány is csakély, mert a munka még egyre tart; az alulti ár miatt pedig ki csak tarthatja, tartja eleségét. A buza ugy akad vevőre, ha minősége kitünő, s így tova szállítható, — különben a nyomott ár mellett is sommi vitelkőd, különösen roza, kukorica, melyet csakély mértékben leginkább befogyasztásra vesznek. A kitünő buza 2 ft 60 krig kel; a roza 1 ft 60 krtól 1 ft 80 krig. Árpa 1 ft 50—60 kr. Zab 90 krtól 1 ftig. Uj hajdina 1 ft 30—40 kr. Egy mássa száza 80 kr. Egy akó új bor 2 ft 50 kr. Szép káposzta száza 4—5 ftig; bár még az általános bevégás nincs itt; novemberi oraszág vásárunkon — hisztük — 2—3 ftig vehetjük százát. A burgundi répának mássája 25 kr. Gubacs mássája (120 font) 5 ft. A sertvés ára szállni kezd; disznósír itozáje 44 kr, Idei méz mássája 15—16 ft. (m. p.)

Veszprém, okt. 25. Kedvezőt semmi tekintetben sem irhatok önök gabnapiaczunkról; készlet is kevés érkezik a multhoz képest, gabnagazdag mozföldünkről, s még e mellett sem akarnak az árak javulni. A kereskedők csak fitymálják a legszobb készleteteket is; s nálok a pénz. 86—88 fontos buza 3 ftig vétetik; de vesznok buzát 2 ft 70 kron is. A logszobb roza 1 ft 90 kr. Árpa 2 ftig. Zab 1 ft 5 kr.

Balatonmellékről szállítanak hosszánk uj bort, (a mienk irgalmatlan savanyu) de bizony borsos! 6 fton is kel akója, s pedig nem ám a tavali jószág és orvöl! Szónánk elég lett, ugy sarju is; répa is nagy bőségben, ugy hogy nem panaszakodhatunk; a teletetés nem lesz valami terhes. Általában elmondhatjuk: a veszprémi határ ez évben meg volt áldva terméssel, de mi haszna, ha somminek sincs ára?!

Marczali vidékéről, okt. hó 20. Marczali gabnapiaczá alig érdemes a megemlézésre a tekintetből, hogy hasai nevesobb piaconak árkeletére következtethosunk; kevés gabona az, mit ide szállítanak, akár a fogyasztást, akár a tengelyoni továbbzállítást tekintjük. A gabnaár, mint általában hasánkben, itt som felöl meg a termelő vágyainak, s csak utolsó napokban vett egy kis leoldóletot a tiszta buza, néhány krral emelkedvén ára. Vetősink kelnek, de eső nem lévén eddig, som a legzöldöbök; az ősi repozovetés különösen hiányos. A marczali gombai borok csak jó asztali borok szoktak lenni, de ez évben savanyuak; kevés is termett — áltajan vévo — s csak ritka pincés gasda az, (mert ilyen is van, felőr holló módjára,) ki azt mondhatja: annyi borrom lett, mint tavaly; vagy: fél termé som lett. Igen! mert vannak szőlők, melyekben tavaly 50—60 akó bor volt, s most lett 3—4 akó! . . Időnk változó; majd napfényes, majd borús, majd igen hűvös. Cseledeink rozrak; szobunk úres! *) P. G.

Slótok vidéke, okt. hó utolján. Bátran így irhatnám: Szahara vidéköl Haj, kedves szerkesztő ur, mióta a Balatont csapolják, nem ismerne a Balaton montéro. A Slótorkolatot megint töltik a hullámok homokkal; a Balaton egyre megy befelé, s a víz betakarodván, a megszáradt homokot ugy hordja szorteszót az uralkodó szél, hogy nem csak a part hosszábani öles nyárfátültvényeket lepi már el, hanem innen-onnan a házakat is féltetünk kell.

Termésünk nagyon is középszerű volt, s a mi van is eladó, nem keresik; som Post, som Kanisza felől semmi üzleti élénkség; ha látunk is egy-egy kereskedőt, szomorubb arczot vag, mint maga az eladó. A vasutoni gabnasszállítás — a multhoz mérve — majd alig méltó az említésre. Itteni rakhelyeken is kevés forgalom már magában az időben a baj! . . Az árak ily álltak a napokban: buza 2 ft 80 kr. Roza 1 ft 70 kr. Árpa 1 ft 40—50 krig. Zab 1 ft 5—10 kr. Bortermésünkről nem is irhatok; az majdnem ihatatlan, ha csak a Tolna felől jövők talpak és szállító hajék meg nem szánnak bennünket. Kukoricsánkából sok éretlen maradt; jobb termésre volt reményünk. A szárosák és vadludak — a lecsapolás óta — ritkulnak; nincs berok, hova húzódjanak.

Sló.

Szerk.

Hirdetmény.

Alfölr van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, miszerint f. hó 18-án Lajpczig Antal házában egy ujonnan felszerelt nürnbergi dísz-, ék- és rövid áru, valamint rajz-, író-, utazó-, dohányzó- és vadász-szerek; ugyasint porcelán-, kő- és üvegáru kereskedést e czim alatt:

Lajpczig Gy. és Dekleva,

nyitottunk. — Fő szölk az leond, hogy fenn nevezett árucaikkunk nagy választékban s legjobb minőségben jutányos áron pontosan szolgálataának ki.

Kaposvárott, 1864. évi október 18-án.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esd:

LÁJPCZIG GY. és DEKLEVA.

Arverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Provendár Antal és neje nek felperessége alatt Vöber Antal és neje Öbözlök lakosnak ellene követelése fedezésére lezálogolt és a Szigetvár község 559. számú telekjegyzőkönyvében 624 ház sz. alatt foglalt és bírólilag 8447 frt. — kr. o. é. becsült házuk Szigetvári községben a helyszínen f. évi November hó 18. napjának reggeli 8 óráján — mint harmadik határnapon — becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott September hó 21.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Altstüdtér Dávid kiliti lakosnak felperessége alatt Pápai János Juthi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a Juth község 83. számú telekjegyzőkönyvében I. 597. hz. sz. alatt foglalt és bírólilag 65 frt. — kr. o. é. becsült szőlő községben a helyszínen f. év Nov. hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi Dec. hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 20.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Altstüdtér Dávid kiliti lakosnak felperessége alatt Pápai János Juthi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a Judithi község 81. számú telekjegyzőkönyvében I. 591. ház sz. alatt foglalt és bírólilag 80 frt. — kr. o. é. becsült szőlő községben a helyszínen f. évi November hó 17. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 17. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 20.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Csorba Jakab kiliti lakosnak felperessége alatt Molnár János Endrédi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és az Endrédi község 190. számú telekjegyzőkönyvében I. 2/4. telorból álló és bírólilag 700 frt. kr. o. becsült ingatlanok Endrédi községben a helyszínen f. évi November hó 16. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 16. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 20.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Kovács György hitelzőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Spitzer Bornáthnak, Kovács György elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a batol 6 sz. t. j. könyvben I. 1—13. rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelzőknek tárgyalási határnapul f. évi November hó 3. napjának reggeli 9 órája kintüzetik; mire hitelzők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bírólilag fognak meg állapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár October hó 1. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(1—2)

Palini uradalomhoz tartozó Nagy-Kanizsa városa tőzsomszedságában fekvő lasnaki vendéglő ahhoz tartozó épületekkel, ber-, sör- és pálinka-mérési és húsvágási jogokkal, s mintegy 30 holdat tevő föld- és rétirtokokkal együtt — holdját 1200 □ ölével számítva — 1865-ik évi Április 24-ik napjától számítandó három vagy hat egymásután következő esztendőkre, a legtöbbet ígérés utján folyó 1864-ik évi november hó 18-án délelőtti 9 órakor, Palinban a számtartói irodájában haszonbérbe fog kiadatni, a hol a haszonbéri feltételek is mindenkor megtekinthetők.

A palini uradalmi igazgatóság.

Arverési hirdetmény.

(1—3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Lőrincz Márton bőszenfai lakosnak felperessége alatt Havorka József és neje Neiser Teréz kaposvári lakosok elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a kaposvári község 30. számú telekjegyzőkönyvében I. 1—4. rendszámig foglalt, és bírólilag 5000 forintba becsült ingatlanok Kaposvár községben a helyszínen f. évi november 30. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 30. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

(1—3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Slavonics József buzsáki lakosnak felperessége alatt Proity Márton buzsáki lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a Buzsák község 264. számú telekjegyzőkönyvében 2241. sor sz. alatt foglalt és bírólilag 45 o. é. forintra becsült ingatlan, Buzsák községben a helyszínen f. évi november hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Arverési hirdetmény.

(1—3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Szalay János kaposkereszturi lakosnak felperessége alatt Bódis László kaposkereszturi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt kaposkereszturi község 86. számú telekjegyzőkönyvében I. 1—3. rendszám alatt foglalt és bírólilag 125 o. é. forintra becsült ingatlanok K.-keresztur községben a helyszínen f. évi november hó 25. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kintüzetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alá is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(2—3)

Juránovics István hitelzőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Veiler Miksán Juránovics István elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a Zsibóthi 33. sz. t. j. könyvben I. rendszámig alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelzőknek tárgyalási határnapul f. évi October hó 31. napjának reggeli 9 órája kintüzetik; mire hitelzők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bírólilag fognak meg állapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár September hó 22. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

(3—3)

Braider Ádám hitelzőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Reiszner Györgynek Braider Ádám elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a B. Sancesi 57 sz. alatt könyvben 1—3. rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelzőknek tárgyalási határnapul 1865. Januar hó 2-ik napjának reggeli 9 órája kintüzetik; mire hitelzők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bírólilag fognak meg állapittatni.

Egyszeremind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár September hó 16. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogy megyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy ivon július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-éig és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr. — Minden előfizetés a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett fél áron használhatja. — Nyitott egy Petis sorért 10 kr. — Hirdetések négy soros Petis sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további betöltésért 5 kr. s bélyegdíjért 80 kr. fizetendő. A betöltési díj a a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levelek bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Kaposvár, november 4

Sok a mi bajunk!

Még előszámolni is sok, lát kiállni.

Bátran elmondhatjuk: ha a terhek hasonló arányban nőnek, jövedelmi forrásaink pedig folyvást apadnak, — az ugynevezett közép osztály, — e nemes magja minden nagynak, szépnek, jónak, — pusztulásnak indul!

Azon osztály, mely legtöbbet érdemelne ott, hol az emberek sorsát mérlegelik; s mit nyert? legtöbb verejtéket, könyvet az élettől; küzdést nyugalom nélkül. Erős a szive, nagy a lelke, annak dacára: hogy erősek rajta a csapások s nagy a szerenostlensége...

Ily osztálynak nem hogy pusztulás legyen a sorsa, hanem ha százszor pusztulna, százszor kellene újra teremteni, „hogyan legyen.” Dicső tábor ez, melyből a jövő szedi katonáit...

Sok a mi bajunk!

Másfél évtized óta úgy nőnek rajtunk a terhek, csapások, mint mezőn a fűszál.

S eltűnnek mi a csapásokat, ha hasonló nagyságban követnék a szerenosték; ha a mit egyik zsebtükből kifizettünk, a másikba beleteremthetnék szorgalmunk, fáradozás- és munkálkodásunk. De az arány nagyon viszás!

Az 1864-ik év, egyik legnehezebb éve közé tartozik meggyenknek.

S miért?

Mert az őszi termés majd egész megyeszerte rosszul ütött ki, s pedig ily körülmények közt bármily dúsán fizessenek is a tavasziak, a hiányt, veszteséget soha sem ütik helyre.

Különösen buza-termésünk oly rossz volt, minőre már régen nem emlékezünk. Egész táblákat kellett felszántani s újmaggal bevetni; a megmaradt vetések is nagyrészt gazzal voltak tele.

Tehát számtalan gazdaságban kettős munka és költség, s még e mellett buza helyett zab vagy árpavetés!

A tavaszi veteményekre helyezett nagy reményt csökkenték a már október hó elején beköszöntött hideg éjszakák, a mennyiben kukorica és hajdinák sokat szenvedtek. A későbbi hajdinákat majd egészen tönkre tette a hideg; a kukorizákban pedig nagyon sok éretlen maradt.

Már ezekből is láthatjuk, mikép gabna-termés tekintetében nagyon hátra állunk a múlt évtől.

Ha még csak ez volna a baj!

Rendszerint a gazdáknak terheik, adósságaik, kiadásai úgy nőnek aratásig, mint a délutáni árnyék; sokszor egy zsák buzára 6—8 kéz is vár; hogy odébb emeljék. Vár a hitelező (s az még szerenose, ha csak a kamatért, s nem egyszersmind a devokáért); vár a helység

birája az adóért; a mesterember, osaléd, boltos, stb. stb.

Ily idősokban jön el a gazdák fizetési napja.

Igen ám, ha fizetni tudna!

De hát miért nem; hiszen van eloség!

Van ám, — bár ez is szűken — de most meg vevő nincs!

Ha süteményen osalogatod is a kereskedőt házadhoz, nem lépi át küszöbödöt, nem hogy alkuba ereszkedni veled.

S folyó árak ez egyik legnagyobb csapása gazdaságunk; még olcsó árért sem tudnak tudni termékeiken, ha elpazarolni nem akarják.

Várja be a gazda az időt; majd megjő a jó nap, jó ár, csak türelem, — mondják sokan.

De ha a hitelező, kereskedő, mesterember stb. nem várnak. A szükség szorít, kényszerít!

Ily percekben áll be az az eset: midőn a vevő mellett sincs! midőn a termelő kétségbeesve, a habhoz is kapkod; új adósságot csinál, prolongál; szóval: merül mélyebb, mélyebbre a — hízárba, s hányszor önbúlna nélkül!

A mi eddig mentő horgonya volt a gazdának s az utolsó esetben is segítette: most még gyapuját sem akarják venni; vagy ha veszik is — el lehet mondani — fáradon.

Ropozéje szinte létszám pénz volt eddig! csak inteni kellett, egy helyett tíz kereskedő

TÁRCZA.

Öröm- s buban két szónk vagyon,
Mintkettő tiszta és felhőtlen;
Egyet hordunk a homlokon
Egyet meg benn a szivredőkben.

Az ur bölcs rendelésekint,
A szó, mit látunk változandó:
Azé a hír, ezé a kínos,
Annál erőny ennél hon e szó.

Emez nem változik soh'sem
Ugyanaz mindig, minden szivben,
Zokog vagy dalol esendesen,
Dicsőbb, nagyobb e szónál ninosen!

E szó az melyre elrepül
Hemlökrol a légsűrűbb felleg;
Titkos sohaj, mely egyedül
Minden perozben, mindent teremthet.

E szó az, melyből a többi
Szavak, miként a galyak nőnek,
S mely ágaival betölti
Mindannyi nyelveit a földnek.

Homályosan vagy fényesen
Ott ég tükrén a csermelyeknek,
A fény-torony s napfényiben,
Bús mécsében az özvegyeknek.

Nádsuttogásban ott susog,
Ott cseng a gerlenevetésben,
A bölcsőben cseveg, mosolyg
S él odalenn a sirfenékon!

Ő nyit a zöld erdőbe' kinn
Szellőt, dalt, szárnyat, lombot a fán,
A nagykirályok szivein
Kegyét, mosolyt a szépek ajkán.

Ez a patak s rét kötele
Gyönyör, mit párosulva adhat
A madár, legszebb éneke,
S a legédesebb rózsailat.

Dal mit az örvény zengedez,
Tört árbozát parthoz taszitva,
A mély tenger rejtélye ez,
S a csillagoknak csudás titka.

E szóra mint szent és örök
Alapra lön emelve Róma:
Hitnek nevezi őt az ég
Szeretetnek a föld lakója.

Hugó Victor után:

JÁNOSI GUSZTÁV.

Reminiscencia.

(Zsebróvákban / Zsebróvákban.)

„Populo meus, quid feci tibi?”
En népem, mit vétettem ellened?
Castvilláéskő.

Már csak beleszlok ismét a dolgok járásába. Nélkülömug: bizvást elbaktatnának, de magyar szaván mi sem feketik soká, legyen az édes, legyen az keserű. Őszinte, mint az ég boltozatja, akár mosolygó, akár haragos. Tudom, hogy olvasóim közül sokan látták el fejüket villámáritóval. Engedelmet kérek, ha nem is itt lecszedelmesen, egy kis zápor többeket moshat meg, — háritó, esernyő dacára. Már én aztán nem bánom, ha darázs-fészkekbe nyulok is. Nem félünk.

Tehát reminiscencia! —

Vala pedig augusztus 28-ka 1864-ben, (tehát kiki láthatja, hogy a XIX. század második felében), délután 5 óra körül. Genovévát adták (szegény Genovéva, mennyit szenvedett!) egy nem fővárosi arenában, melyet sürdövendégek tölthettek volna be, s melyben a t. publikum vízes vagy szövevénye a jó ég kegyére van bizva. Rám nézve ez igen alkalmas vala, mert meghatottságomban obször pillanthattam egy szicíliai sohaj körében az ég boltozatára. — Épen belemertülék az örgrókok ezen örgrófnak tanulmányozásába, s ime, hallok hangokat nem a szinpadról jövőket. Tivarra, tivarra, — rattati rattati rattati ta! stb. Ez a felkapott Veteranen polka, gondolám, de azt nem birtam felfogni, hogy az illető dudoló uri ember mit gondol, ha ugyan gondol. — Megnyugvám azonban, rapzodikus ember lehet és egy kicsit

futott, ezt is megnyomta a petroleum s az idő!!

Szerencsés némileg az, ki jól felnevelt gazdaságával, a multból adósságot nem hozott át a jelenbe; ez, ha nem gyarapodik is, de legalább kibírja az idők csapásait, míg a régi terhek napjaink újabb terheit raknak, halmoznak, s egyszer az egész veszi észre magát a családapa: hogy birtoka haszonbérben van, vagy megvált tőle örökre.

Hát nem volna mentés, az ily önbűnök nélkül pusztulókra?

A hitelbank — habár havokig várakozunk is — nem nyújt elég segílyt, a nagy kamatok alól feloldani bennünket. (Tudunk rá elég példát.)

A provinocialis takarékpénztárak nem győzik a fizetést; ezer és ezer kivétel van, míg egy betevő.

Nem rég alakult a kaposvári takarékpénztár; alig négy hó alatt 71,000 ft tőkét forgatott, s e négy hó alatt már 700-nál többre megy azok számai kik a kivételre bejegyzették magukat.

Ide haza kevés ilyen formán a segélyrei remény.

A külföldről?

A külföldi tőkepenés tudni sem akar róunk, mert a hitel alá van ásva, s a pénzpiacok felé hiában ábrándozunk.

Hol a horgony hát, melybe kapaszkodhatunk?

Dobjatok egy mentőigét ti államgazdászok, pénzemberek, bölcsök!

Ha még csak ez volna a baj?!

Hol vannak még a csapások?

A gonosz kezek ma felégetnek; holnap elver a jég; megönt a zápor; elhullanak marháid. Vész az időben, vész az emberek között!

Ha még csak ez volna a baj?!

Szegény gazda, midőn már a fentebbieken általsott, lelkével, a szűkséggel megküzdött, estve megtörli a verejtéktől homlokát, lefekszik, és kéri az álmat, hogy legalább éjszakára vegye el gondjait... kösse be sebeit... Ekkor meg jön holmi Patkó, Bergám, Gölöncsér-félé bitang, gazember; kik nem pusztán az álmat verik el szemükről, hanem sokszor magukat is! kockán áll személy és vagyon!...

A hatóságok öröködnék, büntetnek, s a

gonosz még is felüti fejét! Az ördöklő nem fél a haláltól, testi büntetéstől, mert hennét világonosságot kellene nyernie, — lelkéből — a neveléstől sötétségben hagyatott!

Egyébiránt okunk van hinni, hogy ez utóbbi csak ideiglenes baj, mert a kanász, marhapásztor s holmi dologkerülőkből rabló és gazembereknek beállt egyének, vagy rögtön odébb állnak a megyéből büntetők után, vagy hurokra kerülnek, miután az orgazdaság — úgy szólván — megszünt a példás büntetések következtében, s a hatósági intézkedések, üldözések mindenütt nyomban követik őket.

Sok a mi bajunk!!!

ROBOZ.

Baranyából.

Ha a történelem, mint a nemzetek és álladalmak szellemi tárházában böngészni nem restellünk, úgy semmit elevenebb színnel esztelve nem lelünk, mint amaz igazságot, hogy — valaminth egyes emberek, úgy az egész polgári társaságnak, sőt az álladalmak jóléte is egyedül csak a neveléstől függ. Már az ókorban is a pogány bölcsök és tudósok, királyok és fejedelmek, kik bizodalomuk virágzásának alapkövét megvetni akarták, a nevelésre fordított figyelmüket leginkább. Az ókor legnevezetesebb államai a nevelésről szóló törvényeket, úgy tekinték, mint az állam dicsősége- s boldogságának fenntartóit s eszközeit.

Ha továbbá a birodalom végromlását okozó indokokat s azok alapját kutatjuk, igen könnyen ráakadunk arra, hogy azt nem más, mint nevelés elhanyagolása és megvesztegetett erkölcsök okozták.

Ujabb időkben (hála a Mindenhatónak!) azonban szívökre vették a nemzetek est. Hasánk némely vidékein szinte lehetünk virágzó tanodákat; Kampe, Feneleon, Gediko, Kant, Locke, Montaigne, Niemeyer, Postalózi, Salzman stb. jeles tanfőriak műveikkel, mik a nevelés körébe vágta, igyekeztek az arra szűletett férfiakat oktatni tudományra: miként kell a népet nevelni, hogy uralkodója — s hazájához hű, életpálja pedig hasznos legyen. Számosabb volt azok száma, kik azt elmulaszták. („Szegények mindig lesznek veletek.“ Kr.) — A honatyák is figyelmökre méltatták e tárgyat. Rendeletek bocsájtattak ki, hogy a népnevelés főgondja legyen minden alsóbb hivatalt viselőknél. Eme sok és bölös rendeletek és hazafui büzségök azonban nagy részben sikertelentl maradtak.

Jölehet a vegyeskorszakból királyaink alatt a papok csak a tudományok ápolására voltak szentelve; de nem a népnevelésre: sőt ezek között is voltak olyanok kik neveiket sem tudták kiírni. Néhányat említek meg, kiket a történelem lapján leltem

foljegyökve. Miklós erdélyi prépost az esztergomi érsekséget akartván elnyerni, a pápa Öszentsége előtt ellenfele által szemébe vattetik 1278-ik évben, hogy: „intolerabine patitur in literatura defectum“ 1). 1329-ik é. 11 szepesi kanonok közül csak 4 tudta nevét aláírni, a többiek az iskolatanárral (scolasticus) írták alá, nevök mellé pecsétjeiket nyomván:

„Ego Carolus oustus,“ „ego Jordanus canonicus“ interfui et per scolasticum nostrum subscribifeci et sigillum meum apposui“ 2). Ilyenek voltak részben papjaink, kiknek kellett volna a tudományt terjesztőnek. Honatyáink csak a kardforgatásos értettek és azzal írogattak futó ellenségeik hátrára oly betűket, mely ott és a történelem lapjain is elenyészhetlen. De ha ök maguk nem buyárokodtak is a tudományban, szívökre vevék, hogy a jövőben, midőn a zöld asztal lesz a harci tér és a toll a kard — tudjanak gyermekeik unokáik és dédunokáik. Nem volt tanodájuk, sőt mint elörebocsátám, azok se tudtak semmit, kiknek tudniok kellett volna. Ez jó volt akkor, midőn csak az élet biztosíthatás volt a kérdés és a megoldhatóság, mert kül- és belöllenségek dúlták az édes hont.

Van több város, mely a történelemből okulván a nevelést előmozdítani iparkodik. Ujabb időkben Kanizsa-városa is tesz már valamit, de nem annyira a népnevelés virágzására; mert azt, mint a becses lapok 8-ik számában írt levelemben megemlítém, — egyedül az elemi osztályokban lehet elérni.

Az igyekezet azért és dicséretes, de a nagy gymnasiumokból sokan olyanok kerülnek ki, kik urak (?) akarnak lenni; már pedig, ha mind urak lesznek ki lesz a szegény ember? A nagy gymnasiumnak nem a népnevelés a feladata, hanem igen is az elemi iskoláknak, az „ovodák“-nak. Nagy-Kanizsán létezik ugyan ovoda, de az az isr. közönségé, még jókarban van tudtommal és pártolásnak örvend 4000 lélek és vallásfelekezetnél. Már most ha 4000 vallásfelekezetű nép állíthatott ovodát, melynek tanítója 500 frt évi fizetéssel, szabad lakással bír, azonkívül dajka 120 ft fizetését is fedezi — kérdem miért nincs Nagy-Kanizsán nekünk ovodánk, hol a lakosok száma mintegy 14000?

A fájdalom hurjait rozgetem meg csak koblemben, midőn szülőföldem ily állapotát látom; keserűséggel telik el lelkem ama gondolatnál, hogy N.-Kanizsa az osztrákbírodalom egyik legnevezetesebb ültvárosában a tanügy, a népnevelésre ott kevés figyelem fordítatik?

Most is csak ama szavakkal zárom be levelémet „elöszür alapot, asután tetőt építsünk,“ mert csak így fog „lenni Magyarország.“

NYÁRFY.

1) Theiner Monum. Hung. I. 524. lap.

2) Vagner Analecta Sceptus I. 118—114 l.

nagy ur. Ő pedig nem nyugvék, hanem folytonosan méltóztatott háborgatni járás-keelés hangos beszélgetés stb. által. Méltó boszankodásom kíváncsivá tőn.

— Ki azon uri ember? kérdem tisztességes kinézésű jobb oldali szomszédomtól.

Egy eddig noch nie dagewesen magyar mágnás nevét hallom.

— Sajátszerű fogalmai lehetnek illemről, kimőletről — — — mondám.

— Ah édes barátom, X. báró a leggenialisabb törzsvendég, ki ha itt nem volna, a vendégek vagy megszőknének vagy unalmukban a Bal — — azaz Adriába ugrálnának.

— Az már más.

— Ugy van, más. Ön úgy látszik confundálja a fővárosi bon-tont a fürdői, falusi tehát idylli sansgenie-nel. Pedig tudnia kellene, hogy az életfilozófia ezen része európailag elfogadott elv: városban városi, faluban falusi.

— Azaz paraszt, gondolám. — Köszönöm a felvilágosítást.

Alig végződék a második felvonás, kitarul az arena török-cerberus által örzött ajtaja s tódul be egy rakás szürös atyafi, gyerek, leány, — a levegőben rég eldivatosodott öles fütykös röpköd s ismerős hang kiabálja: „csak be, csak be, most már lehet ingyen is nézni!“ Bámulatomban feledém, hogy egy oszmadialagény borzasztó kapadokány illatárral öleli át orromat, (ott ez is járja) — míg végre az új publikum ozentrifugál erővel apediált helyemről s győztes hadseregeként erővel expediált helyemről s győztes hadseregeként előre nyomult. A harmadik felvonás végefélé tökéletesen háttérbe

valánk szoritva. No aztán azt a csendet s műfigyelmet ellehet képzeln. Szegény Genoveva legtragikusabb situációjában van, az egyik szájatva nézi, a másik con amore csíhol, a harmadik bájosan röhög, ismét másik öskori naivitással kérdi (persze nem szellősutogva) vajjon tulajdonképen és mivoltilag ez való dolog legyen-e? stb. stb.

Oh X. mágnás, X, mágnás, nagyok, genialisak a te műveid!!

Hát mikor évek előtt (mert ő tudvalevőleg régóta uralkodik) a színház ruhatárából egy csapat ozigányrajkót kosztümirozott és saját főnkent azaz főnkelt gondolatokkal telt mágnási fejére is valami Thesus-féle papirisakat bigygyesztve a kis műthoszi sereget a sétányon keresztül a kávéházig vezényelte, hol is azt a leggenialisabb hadvezéri taktikával exerciroztatta, — a publikum véghetetlen öröme.

Van X. bárónak saját tribunálja, mely előtt megkell jelenni — kivétel nélkül — minden fürdőbeli sarkanyunak, pantallónak, krinolinak, pártának, hálófőkötőknek nyilvános és privát titkoknak et cetera, hol aztán történik a szörnyű ítélet.

A hí krónika igen sokat a még genialisabb dolgokat jegye fel róla, de ezeket a közönség elé tálalni nincs oly arcom, mint minővel X. mágnás elkövetni tudja.

Jöszte Molière vagy Kotzebue, itt új báberördő vágható ki!

Mit tegyünk föl azon levelezőkről, kik ily helyről annyi idényen át csak rózsaszínű leveleket röpitettek a hiszékeny szerkesztőknek?

Mit mondjunk oly publikumról, mely ily barbár zsarnokság előtt ördöriest hajol meg?

Jöjjön egy idegen, — uraim itt el kell hallgatnunk, mert a magyar nemzet védte meg Európa civilizációját.

Ha miudezen dolgok Fűreden történtek volna, akkor megtudnám magyarázni, miért nőtt meg szegény Kisfaludynk feje akkorára, s miért vonulta Balaton partjára, mintha életében halász ember volt volna, vagy a civilizatio ijesztő terjedése miatti desperatióból másodszor ohajtana meghalni; — akkor érteném, hogy a fürdőszobákban miért kell épen sarat is gázolni, et sic porro.

De minthogy álmodtam (legalább úgy rémlík előttem) vagy valahol Chinában lehet remiszczenoziam eredetije, — csak azt kívánom, hogy ha már szereti a magyar ember alkotmányos önkormányzatát, ne tőrjön meg társadalmi életének legszűkebb körében sem ily centralisztikus önkényt, ne különösen oly nyilvános körében, mely, mondhatni, az országot képviseli, s mely fölötti kedvözötlen ítélet a nemzetet érintheti. Dixi.

Egyébként bármint legyünk is remiszczenoziammal, remélyem megértettük egymást s a legjobb tanulságot merithetjük belőle, ha például magyar büszkeséggel elmélkedünk e kis szó felett:

Gleichenberg — Fűred!

LABANCZ, m. p.

hiányos szétosztása és késői beérkezése miatt kény-
szorítva vagyok a múlt megjelenését 1865 ik évi ja-
nuár hava közepéig elhalasztani; ugyanazért, mig
eddig szives előfizetőimet egy kis türelmre kérom,
együttal listáikkal figyelemre azon gyűjtőket,
kik a közükön levő ivokat át nem adták, szivesked-
jenek azokat f. d. december végeig hozzám Kapos-
várra beküldeni.
Nómoth Ignác.
(Beküldött).

* Egyik érdemesebb írónk, Szokoly Victor az
„Ország Tükre“ szerkesztésével felhagyván, jan. 1-
től fogva „Hazánk s a Külföld“ ezimel új képes
lapot indít meg. A szerkesztő neve elég kezeség le-
vén a vállalat jószágára nézve, melegen ajánljuk ez
új lapot olvasó közönségünk szives figyelmébe.

* Székvárosi izraeliták kegyeletéről, itt ömmel
jegyzünk fel egy szép vonást. Nem rég, az ottani iz-
raelita-község egyik tanítója (Fischer) gégesorvadás-
ban meghalván, özvegyet s több árva hagyott maga
után. A község most a hátrahagyott család számára
nem pusztán napi élelemre valót szed össze, hanem
az özvegynek varrógépet rendelt, mellyel kényerét
megkeresheti s egyik leányát Pesten annyira kine-
veltetel szándékozik, mig mint tanítónő, nem egye-
dül magát, de többi neveletlen testvéreit és eltar-
thatja. Napjainkban méltó az ily tény a feljegyzése,
kivált nálunk, hol sok tanító nem pusztán tanít, óu-
kel, temet, hanem még — harangoz is s midőn meg-
hal, nem csak hogy közköltsegen temettetik el na-
gyon sokszor, hanem halála után családja mohót a —
nagy világra, koldúsan, rongyosan, gyámoltalanul.

Fenntebbíhez hasonló tények mellett korán se
bámuljuk az izraeliták (gőzerővel, érted: kézerő-
vel) haladását, anyagi emelkedését. Ha mi vallás-
nak, összetartók tudunk lenni; szorgalmasak s o mel-
lett nélkülözök, — a kor minden csapása megtompul
felettünk.

* Somssich Miklós Pécsre tette át tőli lakását
Sörnyérről; Somssich Pál pedig e hó 9-én utazott el
a fővárosba, hol szokás szerint a telet töltöndi.

— A sárdi festőnő e hó 5-én, délután 6 órakor
öt rabló megtámadta. Kettő kint őrt állván, három
pénzt követelte; s mint halljuk tőle öt száz forintot el is
raboltak. A cselédek, egy a dolgozó legények hon
voltak; az első, a fenyegetésekre mit sem mertek
touni, az utolsó plane nem is tudták az eseményt —
ha, jól vagyunk értesítve, csak midőn a rablók már
eltávoztak. Az éjet a rablók egy N.-Bajomhoz közeli
csárdában töltötték.

A glogau rejtélyes eset. A lapokat néhány
nap előtt egy rejtélyes eset foglalkoztatta, mely a
múlt hó 5-én (Hogában, porosz Szalléziában történt s
oly nagy föltűnést okozott. A német sajtó nagy figyel-
met szentel a tárgynak, mi a logkülönbszöbbs
verziókra ad alkalmas. Ily körülmények között nem lesz
talán érdektelen, ha e szomorú esemény felől kime-
ritő tudósítást adunk, forrásunkul a „Schlesische
Zeitung“-ot választván, mely úgy látszik, a glogau
hatóság eddigi vizsgálatának alapján közli az em-
ményt, s azért legtöbbször hitelességgel bír. A tény ez:
Sander Agnes múlt hó 5-én esti 6 óra után D. kisa-
szonyt látogatta meg, kivül elhagyta szobáját, de
mint látszik, azon szándékkal, hogy azonnal vissza-
tör, mert háziak s hiteltérdomlő tanuk állításaként
szobájában a gyortyát őgve hagyta, s oly öltözötben
volt, milyben oly vagyoniag kedvező helyzetű
leány, mint Sander Agnes való, látogatására nem tá-
vozik. Tény az, hogy oly öltözötben távozott, mint a
mosóteknőnél volt öltözve, melyet csak kevésse az-
előtt hagyott el, s kissé nagyon is pongyola volt. Sa-
játásgos és eddig kinem világosodott körülmény az,
hogy szobakulcsa az őt távozó D. kisaszony szobában
találtatott meg. Sander Agnes hiro olyanul bizonyult
be, hogy habár bizonyos könnyelműség alól, különö-
sen ez esetben, nem is felmenthető, de semmivel sem
bizonyítható az, hogy két nőten férfit fog megláto-
gatni; s csak szabónéjához akart menni, mi mellett
pongyola öltözöke és az őgve hagyott gyortya bizo-
nyítanak, és hogy saját jószántából ment volna Krause
hadnagy látogatására, az egyáltalában kétséges. Krause
hadnagy inasának megvolt hagyva, hogy négy órára
a szoba meleg legyen, ki is 1—3 óra között befűtött,
a házigazda felesége segítvén őt a fűtésnél. A fűtés
fával és kőszénnel történt, és a kályha csappantyuját
be nem zárta, mit azonban a házigazda tagad, és azt
állítja, hogy az inas 5—6 óra között a csappantyut
bezárta. Ez ellenkező állítás azonban, bármelyik le-
gyon is igaz, nem lényeges, miután annyi óra után
közönség nem fejlődhetik, miután Krause és Richt-
hofen hadnagyk, kik családja a szobában voltak, épuk
és egészségesek maradtak, következésképpen közönség
az egészséges és erős testalkatu leány később bekö-
vetkezett halálát elő nem idézhette. A hivatalos egyházi
beírás a szavakkal van befejezve: Sander Agnes
18 éves, s holnapos meghalt fulladás, gutaütésben.
Azon bir tehát, hogy a boncolásnál jelen volt katonai
orvosok állításakint a leány halálát közönség okozta
volna, csak mesebeszéd, melyet a történt szorososít-
lenség után nagy buzgalommal kiterjesztették a yá-
rosban, de mely kevés hívrre talált, annal is inkább,
mert nem valószínű, hogyha két órakor fűtötték is be
a szobát, és a csappantyut 5—6 órakor lecsukták,
reggeli 6 órakor a kályha még meleg és izzó parázs

lett volna abban; sőt az hihetőbb, hogy miután 8 óra-
kor a szobában voltak, és dacára a lecsukott csap-
pantyúnak közönséget nem érezték, közönség e ha-
lálánál nem szorolhatt. A két leány mikor ment
Krause hadnagyhoz, és mivel töltötték ott az időt,
arra nézve még ninosenok bizonyítottok, csak egy a
második emeletben lakó draskokocsia állítja, hogy 9
órákor női sirást hallott, mely 10 óra felé halk nyő-
szörgőssel elnémult. A hir azonban, melyet még
egyelőre bebizonyítani nem lehet, azt állítja, hogy
a két leányon és két hadnagyon kívül még 2—4 egyén
volt a szobában. Az eddigi vizsgálatból csak annyi
derült ki, hogy Krause hadnagynál éjfélt után 2 óra-
kor még fenn voltak, 4 órakor reggel egy orvos je-
lent meg segédjével, ki a leányt feléleszteni kísérlette
meg, a műtőre közben a leány ajkán, orrán vér bugy-
gyadt ki, 6 órakor a házigazda hivatott Krause
szobájába, hol akkor a két leányon és hadnagyon ki-
vül három orvos és reudőrök voltak. Sander Ag-
nes halva feküdt az ágyon, szájából vér szivárgott,
arcsán meg volt sörte, ruhájának egyik ujja le volt
tépve. Ennyi a tényállás. A két tiszt eddig más álló-
másra tételtől át. „Nem kételkedünk“, mondja tudó-
sító, hogy a legszigorubb vizsgálat fog elrendeltetni
és nem fog kéáni assigoru büntetés is, ha bebizonyul,
hogy a szorososítón leány nem közönség, hanem
más okokból meghalt. E tárgyra
vonatkozólag még egy magán-vélelő idő ígattjuk a
következő sorokat: „Agnes atyja, miután leánya 12
óráig nem tört haza, D. kisaszonynál kereszt leányát
de az ajtó sárva találták, mire azt betörték, azonban
egyik sem volt a szobában. Másnap reggel egy to-
kintélyes orvos s még más két orvos hivatott Krause
hadnagy lakására. Agnes halva s meztelenül feküdt
az ágyon. D. kisaszony szintén meztelenül és öntu-
datlanul hevert a földön, a két tiszt pedig ingben s
hálókötényben ült a pamlagon. Az orvos nem vett
észre szöngőt, ellenben orvászak nyomaira talált a
halott testén. A „Breslauer Zeitung“ az alkalommal
a következő eseményt hozza emlékeztetőbe: az év ele-
jén Párisban egy francia tiszt egy sziddő leányt szök-
tetett meg. Az atya nyomába jött leányának, de ez is
már akkor halva volt. A magától horezog a kérdé-
ses tisztet hadi törvényszék elő állította, mely azt
halálra ítélte. A végrehajtás 48 óra alatt megtörtént.

Sz. II.

Nyit postá.

Q. S-nak, Pesten: Megkapta-e a küldeményt?
D. J-nak: Ugyanazt isenlők.
T. V-nak, Sz. L.-őre: Miért nem válaszolsz levelünkre?
A dolog nagyon sürgős! mást is várunk tőled.
P. Q-nak: Az utolsó is elfogyott: há a levelek?
V. K-nak: A béke megvan kövve: közönséget küldeménye-
re; legközelebb válaszolunk fogunk.
F. J. Készen érkezett erre a s: Amra: a jövőre meg olvas-
tette érdeket.
R. J-nak Budán: Fogadj s leveleldvölőket a küldem-
ményre! Ugy intézkedünk, hogy legfeljebb új évtől fogva a leve-
lőket átírnybe vehessük.
Veszprémbe: Az újabb küldemény megérkezett; level-
tásra nem volt időnk; kérjük minden két hétben piarcal, illeti
tudatát is.
Jankovich J-nak, Horváth ora ágyban: Tudassa ön velünk
utóbbi lakását s az utolsó postát, fontos kéalendők van önnel.
S. V-nak, Pesten: Minden t kint-tben elget teszünk
kivánságodnak, sok szerencsét új vállalatodba.
G. K-nak: A vers minden órában visszavetőd még pár na-
pig; asztán lágra jut.
Mareczi vidékére: Utolsó levelűben ajánlatát elfogadjuk;
csak minél rövidebben.
B. K. napenapján: Nem illik férnek cnyiffőle s ily bő
bőnyűt st.
„Middn együtt lltünk.“ Jó.
Drávasági Talinkónak: Az újabb küldeményt is vettük;
nyugadt lehet ön.
„Tihanyban.“ Jól kezdődik, de a vis-hang rosszul bosszú;
a leveleket s levele fogadjuk.
Biólok: Kérjük a piarcalakat is időnként.
S. A-nak, Pécsre: Ön maga is megbánná utóbb, ha az
egés: költeményt közölnék: nézse csak nyomtatva az egy strófát:
„Szépségcsa söl Venus szobra;
Nelyombhajad beárayalja.
Arzod a völgy lilioma,
Ajkad eper s egész hóhegy kebled hava.“
Képzelnék csak magának egy hölgyet, márvány fűvel,
melyet selemzések fednek; két arcát lilomból; száján egy nagy
csatogó epret, s keblén ha nem is a Kriván vagy Chimborassát,
de legalább a pécsi kisebb hegyet, — hogy nézse ki?

Felelős szerkesztő ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

Nagy-Kanizsa, nov. 10. A posti és bécsi olcsó
árak következtében ismét pangásba slyedő gabna-
piacunk, melyhez még a tekintélyes behozatal hiá-
nya is járul. S mivel a külföldi megrendelések is
még mindeddig várakoztatnak magukra — jele an-
nak — hogy gabna árunk még mindeddig nem száll-
tak le a kívánt árfokig. — Buza 86—87 fontos 8 frt
20 kr, rozs 2 ft 10 kr, ujkukoricsa 2 ft 10 kr, árpa
minőség szerint 1 ft 60 kr.—2 ftig, zab 1 ft 25 kr,
burgonya 70 kr, bab fehér 8 ft 20 kr, pettyegotett
2 ft 60 kr. mérőnként. — Időjárásunk a vetésekre
igen kedvező, mely az árakra is igen nagy befolyást
gyakorol.

Kaposvár. Nov. hó 5-én. A gazdaközönség
napjainkban valóban arra van kárhoztatva, hogy min-
dig rémeket lásson maga előtt; nem elég, hogy a jo-
len szigora sújtja, hanem a jövő bizonytalanságával
is örökké küzdenie kell. Ily egyik réme napjainknak
a gabacsló (Cecidornya destructor) pusztítása; vi-
dékünkön ismét egész táblákat szántanak fel, melyek-
ben a buzavetés kipusztított, s leginkább a korai
vetéseket éri e csapás. Időjárásunk nem kedvező,
mert a mi kis esőnk volt is a múlt hóban allig a föld
porát verte el, s az erős szelek gyorsan kiszáriták a
megázott barázdákat. Többnyire száritó szelek; bár
borus de azért hűvös napok, éjszakákon gyakorta
fagy is. Ily körülmények közt természetesen, hogy a
vetemények nem fejlődhetnek kollőg; a mag so-
káiig hever a földben, s már mint magot pusztítja a
hangya, egér stb. főreg; ritka helyen is látni szép
vetést; kivált buzatábláink magokon hordják a kótos
jövőt. Mig most is tart több vidéken a vetégetés, ré-
szint megkésés, részint az esőt várás miatt; pedig
most minden órában lehet már a fagyot, havat várni,
s tegnapi erős havas eső után legalább a felhők, hűvös
órák erre jogosítanak fel bennünket, s a későbbi ve-
temények csirában nem fagnak-e meg? nagy kér-
dés! Előg takarmányunk teremvén, a kukoricaszárt
ritka helyen vágják le, megetetik a földben; káposz-
tánk maig sincs mind bevágyva, a korékrépa becsodve;
némilog, az okozza nálunk az élelmiszerek arányta-
lan drágaságát más vidékekre képest. Földünk kö-
mény, s a hol szántanak, oly hantos, hogy a megázás
után vagy hanttörésre vagy új fogaolásra loond szük-
ségs a gazdáknak. Boránk hamar megfotak, álta-
lában — mit már megirtuk — rosszak, s nem oltonni
valók.

Novembri országos vásárunk a legrosszabbul
tűtött ki, a mindenfelé tapasztalt pénztelenség miatt;
sok eladó, még több néző, de kevés vevő. Marhavász
nem is volt, a még egészen meg nem szűnt marhavász
miatt; lá is kevés hajtott s ami volt is, többnyire
rosz bőrben, s olég drágára tartatott. Párja kelt 24
frttól egész 200 frtjg.

Buza nagyon kevés volt, így az árt nem is érde-
mes felemliteni; főszelők bár nagyon sok, mégis a bő-
terméshez képest drága; a káposzta száza 3 frton
kelt; borsó mérője: 3 frt 80 kron. Egy kötés vörö-
s-hagyma 10—20 kr. foghagyma 50 kr. Hajdina kása
méréje 3 frt 50—60 kr. Nyorsbör kevés; tőhön bór
párja 12—14 fton, az ökör bór 17—21 fton mont.
Buzs még kevesebb; a két éves szilvapalinka koro-
sott, de a feltartott ár miatt alig akad vevője; ukójtát
24—30 frtra tartották (1862-ben 15 frt volt.) Egy
mőrő gesztenye: 4 frt. A szir itozóje: 60 kr. A híz-
laló termékek bőségéhez képest nagyon magas ár.
Korékrépa méreje 50 kr. Egy öl fa 6 frt. Kővérlud
párja 4 frt. Egy mozsóni való borju 8—9 frt.

(u. p.)

Szilgetvár. Nov. hó 6. A várva várt eső meg-
jött, de allig lesz ebben is valami sok közönség, mert
oly hidegen esett, hogy utánna mindjárt megfagyott
éjjel; vetéseink semmire sem mennek; most is bo-
rus, ködös, hűvös nap. Sok korékrépank megfagyott
kint, mely még betakarítva nem volt. Az olcsógnak
mind o mellett nincs meg a kívánt ára; a legszöbbs
buzát 2 ft 60 kron alig veszik meg; Rozs 1 ft 65 kr.
Zab 1 ft 5 kr. Uj hajdina 1 ft 45 kr. Árpa 1 ft 80 kr.
Egy kis székór száza 6—8 mázával 7—8 frt. Egy
mázsa 1 frt. A kövér sertvés párja 80—90—100 frt;
ezek már aztán szépek. Vasutunkról maig sem írha-
tok bizonyosat. Kanizsa felől ha egyik ember jó hírt
hoz, a Pécs felől jövő lerontja; bizonytalanság nap-
ról napra. Erős várunk nekünk o tekintetben Máj-
lath 8 exoja.
r. I.

Boglár. Nov. 6-án. Bár vasuti állomásunk van
mindemellott a gabnaforgalom, — kivált egy hét óta
— oly csekély, hogy allig érdemes felemliteni, mit
leginkább a közölség beállt rossz utaknak lehet tulaj-
donítani, a tehor szállítás nagyban akadályozva lévén.
Kaposvárra szálló sok áru van itt lerakva, melyet
nem szállíthatnak, így temérdek petroleum; tán sok
is önkönöl ott bent a világosság; a fuvarosok két
annyi szállítási bért kívánnak, mint jó uttal. Bár a
Balatonparton lakom, de allig látok nem csak fogat
hanem más halat sem. Mielta vasutunk van, előbb
esznek halainkból Bécsben és Pesten, mint itt nálunk.
Még ki sem jön a halász jól a vizből, már stiblia bo-
felő a parton ácsorgó hajhász, és lefoglalja; astán
meg a fővárosban tán olcsóbban megvethetők mint
itt helyben. A halászatnak is elmúlt aranykora, most
a halak nem bent a Balatonban, hanem kint laknak a
— part hosszában l.
X—B.

Mareczi vidékére. Nov. hó elején. Utóbbi
levelom óta történt némi kis lendület a gabnaföld-
ben, a mennyiben az árak néhány krt emelkedtek. A
piaczi ár így állt a napokban nálunk. Buza 2 frt 95
król—3 frt 15 krig. Rozs 2 ft 4 kr. Zab 1 ft 30 kr.
Árpa 1 frt 65 kr. Uj kukoricsát sokan hoznak, de
nem igen talál vevőre, a fejek nagyrészt értétlenek,
és sokáig allig tarthatók. Az idei bor ára egy hét óta
nagyot slyedő; az ó bor annál kevesettebb, mely 8
fton sőt 10 frton is vétetik. A burgonya már kead
itt-ott romlani, s válogatják. Legutóbb erős, hideg
esőnk volt.
r. I.

Felny melléklet.

Hirdetmény.

Alólt van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, miszerint f. hó 18-án Lajpczig Antal házában egy ujonnan felszerelt nürnbergi dísz-, ék- és rövid áru, valamint rajz-, író-, utazó-, dohányzó- és vadász-szerek; ugyazint porcelán-, kő- és üvegédény kereskedést e ozim alatt:

Lajpczig Gy. és Dekleva,

nyitottunk. — Fő ozélünk az leend, hogy fenn nevezett árucikkeink nagy választékban a legjobb minőségben jutányos áron pontosan szolgáltatassanak ki.

Kaposvárott, 1864. évi október 18-án.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esd:

LÁJPCZIG GY. és DEKLEVA.

(2—2)

2188/1864

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Prevendár Antal és neje Gőnczöl lakosnak ellene követelése fedezésére lezálogolt és a Szigetvár község 559. számú telekjegyzőkönyvében 624 ház sz. alatt foglalt és bíróilag 6447 frt. — kr. o. é. becsült házuk Szigetvári községben a helyszínen f. évi November hó 18. napjának reggeli 8 óráján — mint harmadik határnapon — becsáron elárvereztetni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 21.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(3—3)

2189/1864

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Altstädter Dávid kiliti lakosnak felperessége alatt Pápai János Juthi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a Juth község 88 számú telekjegyzőkönyvében I. 597 ház sz. alatt foglalt és bíróilag 65 frt. — kr. o. é. becsült szőlő községben a helyszínen f. év Nov. hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi Dec. hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 29.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(3—3)

2190/1864

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Altstädter Dávid kiliti lakosnak felperessége alatt Pápai János Juthi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a Judithi község 81. számú telekjegyzőkönyvében I. 591 ház sz. alatt foglalt és bíróilag 80 frt. — kr. o. é. becsült szőlő községben a helyszínen f. évi November hó 17. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 17. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 29.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(3—3)

2191/1864

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Csorba Jakab kiliti lakosnak felperessége alatt Molnár János Endrédi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és az Endrédi község 190 számú telekjegyzőkönyvében I. 2/3 telerből álló és bíróilag 700 frt. kr. o. becsült ingatlanok Endrédi községben a helyszínen f. évi November hó 16. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 16. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott Szeptember hó 29.-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(3—3)

2192/1864

Hirdetmény.

Kovács György hitelésznek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Spitzor Bernátnak, Kovács György elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a 6. sz. t. j. könyvben I. 1—13 rendszámig bejegyzett részirtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelésznek tárgyalási határnapul f. évi November hó 3. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelész azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletet bíróilag fognak meg állapíttatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár October hó 1. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(3—3)

Hirdetmény.

(2—2)

Palini uradalomhoz tartozó Nagy-Kanissa városi özsözomszedságában fekvő lasnaki vendéglő ahhoz tartozó épületekkel, bor-, sör- és pálinkamérésre és hűvágási jogokkal, a mintegy 30 holdat tevő föld- és rétirtokokkal együtt — holdját 1200 □ élével számítva — 1865-ik évi Április 24-ik napjától számítandó három vagy hat egymásután következő esztendőkre, a legtöbbet ígérés utján folyó 1864-ik évi november hó 16-án délelőtti 9 órakor, Paliban a számtartói irodában haszonbérbe fog kiadatni, a hol a haszonbéri feltételek is mindenkor megtekinthetők.

A palini uradalmi igazgatóság.

2201/1864

(2—3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Lőrincz Márton búzásfal lakosnak felperessége alatt Havorka József és neje Neisler Teréz kaposvári lakosok elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a kaposvári község 80. számú telekjegyzőkönyvében I. 1—4 rendszámig foglalt, és bíróilag 5000 forintba becsült ingatlanok Kaposvári községben a helyszínen f. évi november 30. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 30. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

2202/1864

(2—3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy József búzásfal lakosnak felperessége alatt Proity Márton búzásfal lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a Buzsák község 264. számú telekjegyzőkönyvében 2241. sor sz. alatt foglalt és bíróilag 45 o. é. forintba becsült ingatlan, Buzsák községben a helyszínen f. évi november hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

2203/1864

(2—3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy Szalay János kaposkereszturi lakosnak felperessége alatt Bódis László kaposkereszturi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt kaposkereszturi község 86. számú telekjegyzőkönyvében I. 1—3 rendszám alatt foglalt és bíróilag 125 o. é. forintba becsült ingatlanok K.-keresztur községben a helyszínen f. évi november hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha notán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszíne kitézetik, azzal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10.-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

2204/1864

(3—3)

Hirdetmény.

Juránovics István hitelésznek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Veiler Miksának Juránovics István elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a Zaibóthi 88. sz. t. j. könyvben I. rendszámig alatt bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelésznek tárgyalási határnapul f. évi October hó 31. napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelész azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletet bíróilag fognak meg állapíttatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár Szeptember hó 22. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

2205/1864

(1—3)

Hirdetmény.

Özv. Tombor György hitelésznek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Pluhán Venczelnek Özv. Tombor György elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a Horvátkut 182. sz. alatt könyvben I. rendszámig bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelésznek tárgyalási határnapul f. évi december hó 19-ik napjának reggeli 9 órája kitézetik; mire hitelész azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletet bíróilag fognak meg állapíttatni.

Egyszersmind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár október hó 18. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Hirdetmény.

Az országos os. k. katonai főparancsnokságnak a soproni kereskedelmi és iparkamarához intézett értesítőnyé szerint, a

Stokeraui katona-ruházati bizottmánynál

9981 db. fekete, prémnek való)
 21,310 db. fehér bélésnek való) kidolgozatlan
 1330 db. fekete, nyeregtekakaronak való) nyers báránnybőr,
 42 db. fekete, nyeregtekakaronak kikészített gyapjas báránnybőr fog — a fonsőbb-
 ségi jóváhagyás fent: ísa mellett, a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Ezen bőrök vagy részlegenként többeknek vagy pedig egészben egy ve-
 vőnek is eladatnak, de azoknak a vevő kezére leendő kiszolgáltatása, csak a fens-
 sőbb-ségi jóváhagyás után történik, azonnali készpénz fizetés mellett.

Az eladási eljárásnál csak írásbeli ajánlatok fogadtnak el,
 melyek lepecsételve és az 5% bánatpénzzel ellátva, 1864-diki november hó
 20-ig délelőtti 9 órára közvetlenül a Stokeraui katona-ruházati főbizott-
 mánynál benyújtandók.

Ezen határidőnek eltelté után sommi ajánlat többé el nem fogadtatik.
 Az eladandó bőrök, a Stokeraui katona-ruházati főbizottmánynál, a ren-
 des hivatalos órákban megtekinthetők.

Korcsmák örökeladása.

Az Ihárosberényi uradalom részéről, az Ihárosberényi, — Pogány szt.
 péteri, — ihárosi — esicsói, — és antalfalusi községekben levő, korcsmai épít-
 leték, borarúási joggal eladndók, — az eladási feltételek iránt értekezhetni,
 Iháros-Berényben Farkas János uradalmi ügyvédél. — (1-3)

MARSCHALL JÓZSEF, és ZOTTL GYÖRGY,

asztalos kárptos

Nagy-Kanizsán,
 asztalos- és kárptos butor raktárukat
 a legolcsóbb leszállított áron.

A t. cz. közönség arra figyelmeztetik, hogy minden más rakhelyen az
 én nevem Zottl alatt elkészült kárptos munkák nem nálam készültek.
 Ugy szinte található nagy minőségben elkészült

gabna rosták

a legjobbakból és elváltatnak minden e szakba vágó javítások illetékes áron.

Lakásunk van a Magyar-utca elején 760 és 763 sz. alatt a
 „Zöldfa“ vendéglő közelében. (9-10)

KESZITS

fogorvos Pestről,

Kaposvárra érkezvén, rendelkezik minden fogbajnál
 és fogbetételnél. Lakása a „korona“ vendéglőben 7.
 sz. alatt. Rendelkezési óra reggel 9-től délután 5-ig.

Zala-somogyi Népnaptár

1865. évre. Harmadik évfolyam. Szerkeszté Tóth Vincze.

Neptun a kalózhajóval csatában.

Keserü Pista.

Tengeri rablók a hajón.

Illustrált hasonlatok.

Illustrált hasonlatok.

Bátorkodom figyelmeztetni a t. cz. közönséget fentneve-
 zett díszes kiállítású naptáramra, mely sajtó alól csak most ke-
 rrült ki, színezett borítékkal s több fametszvénynyel, melyek kö-
 zül különösen a kaposvári gymnásiumó érdemel említést; tar-
 talma következő:

Naptárrész, u. m.: holnapok, időszámítás. — A száz esz-
 tendős jövendőmondó időjósolatai (képpel). — „Halljuk a szép
 szót,“ költemény, elmondja Gyárfás. — „Beköszöntő,“ köl-
 temény Fárnek Kálmántól. — „A magyar nép lelke,“ Tóth Vin-
 czétől. — „Két szomszéd,“ költemény Sellyey Bélától. — „A
 híj feleség,“ Turultól. — „Keserü Pista“ (képpel), költemény
 névtelen. — „A tengeri rablók,“ beszély Aranyossy Lajostól,
 (két képpel). — „A vakmerő,“ költemény Kugyeraitól. — „Nép-
 dalok,“ Kökényesi Pistától. — „Illustrált hasonlatok“ (6 kép-
 pel). — „Dani cigány“ (képpel), költemény Aranyossy Lajos-
 tól. — „Hogy kaphat egészséges ember egyszerre váltólázt,“
 (egy képpel). — „Képek a nagy világból,“ fotografirozta esu-
 torafalvi báró Hörpentő Jónás. — Hasznos tudnivalók, u. m.:
 szeplők, májfoltok, szünőcsöknél, napsütőz bőrbarnaság ellen,
 s többféle hasznos tudnivalók.

A magyar kir. udv. kanczellária. A magyar kir. helytartó
 tanács. M. kir. földtehermentési pénzalap igazgatósága. A m.
 kir. hétszemélyes tábla. A m. kir. ítélő tábla. Zalamegye tiszti-
 kara. Somogy megye tisztkara. Nagy-kanizsai városi tanács.
 Nagy-kanizsai ügyvédek. Nagy-kanizsai orvosok. Országos vá-
 sárok. Bélyegtörvény. Kamatszámítási tábla. Hirdetések.

Azon siker, melyet előbbi naptáram kiadásai eredmé-
 nyeztek, határozta el velem, hogy 1865-ik évi naptáramat,
 nem tekintve sem költséget, sem fáradságot, ügyes írók művei-
 vel betöltve, díszesen eszközöljem. Ára a 7 ívnyi naptárnak 40
 kr., keményen kötve s irlapokkal ellátva 60 kr. Kis kiadás 24
 kr. A t. gyűjtőknek minden 10 vevő után 1 tiszteletpéldány-
 nyal szolgállok.

Naptáramat a t. közönség pártfogásába ajánlom.

Nagy-Kanizsán, november 26-án, 1864.

Wajdits József,

a naptár kiadó-tulajdonosa.

Zala-Somogyi Közlöny.

Ismeretterjesztő lap

szépirodalom, kereskedelem, ipar, gazdaság, tudomány és művészet köréből.
A somogymegyei gazdasági egyesület hivatalos lapja.

Megjelen a lap legalább egy íven július hó 1-től kezdve minden hó 1-én 10-én és 20-án. — Előfizetési ár postán szétküldéssel és helyben házhoz hordva egész évre 5 frt.; félévre 3 frt. Negyed évre 1 frt 70 kr — Minden előfizető a tulajdonos kölcsön könyvtárát az eddigi fennálló feltételek mellett föl áron használhatja. — Nyílttér egy Petit sorért 10 kr. — Hirdetések négy hasábos Petit sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr. és minden további beiktatásért 5 kr. s bélyegdíjért 30 kr. fizetendő. A beiktatási díj s a lap kezelését illető minden tárgy a kiadó hivatalhoz Nagy-Kanizsára; a lap szellemi tartalmát illető közlemények pedig, úgy minden levele bérmentve a szerkesztőséghez küldendők Kaposvárra.

Meghívás

a zalamegyei gazdasági egyesület t. cz. tagjaihoz.

Zalamegye gazdasági egylete, rendes féléves ugynevezett őszi közgyűlését **f. é. december hó 13-án Zala-Egerszegen** az egyesületi szálláson fogja megtartani, melyre az egyesület t. cz. tagjai hazafiui tisztelettel meghívattak.

A közgyűlést megelőző ig. választmányi ülés ugyan Zala-Egerszegen **f. é. november 28-án** fog tartatni, miről az illető t. cz. választmányi tagok ezennel értesítettek, és szives részvételre felkértek.

Kelt Zala-Egerszegen 1864. okt. 30-án.

BOTKA MIHÁLY.
egyesületi elnök.

Pest, november 15-én.

△ Még jól ki sem nyugadtam magamat, s irok önnek, hogy régen tett ígéretemet beválttam *).

A „laissez passer“-féle elvet soha sem szerettem; tenni mindenkor és mindenütt, hol lehet, ha tetteinkből a közjóra haszon hármlik; elveszettek örökre azon órák, melyekben a világhaladástól magunkat elszigetelve, mint „örökéletre hivatott nép“, ilyféle szavakat szorunk a légbe: „mi várhatunk“.

Senki sem várhat, még a legerősebb sem, midőn az idő nem vár. Jaj annak a népnek, mely puha párnán bírálgat, míg a hivatásukat megértők, a tett terén aratják babérait.

Napjainkban nem Vörösmarty-féle életrajzokra van szükségünk — mint ezt ön igen jól érinté egyik füzetében — hanem „vér“ és „erőtől“ pezsgőkre, aczélimokkal, melyek korunk erős légkörét mosolyogva bírják.

Jaj nekünk, midőn a jövőben kell arról megírunk a kritikát, a mit a múltban nem tevének.

*) Örömlünk leplezetlen, midőn a legbecesebb ígéretet valahára tett követő s ön igéit t. olvasóközlönyünknek bemutatgatjuk; vajha minél többször történhetnék ez. Szerkeszt.

Ki e levél keltét nézi, osalódik, ha azt hiszi, hogy a főváros légkörében mozogok; a Dunapart, árusarnok, akadémia, színház lesznek nádparipám; — ezuttal hagyom őket. Legelső levelem is legyen a megyéjé, mely nekem mindig életléget adott; melyben oly sokat akartam, de keveset tehettem alhoz képest, mit a futó idő kíván tőlünk. Apáinké legyen nagy részben a dicsőség; „Vita eorum in nos transeat et nostra fiat“ — Calvinként.

Azon megyéjé, mely egykor magasan lengteté az eszmék lobogóját s most, ha Galilei szavával rázd is meg: „eppure si muove“, nem mozdul. Doncaion háta megett a kövek nem eleventülnek . . .

Napjaink, nem a csudatehetős napjai, midőn még a bölcsök is mankóval járnak, azonban van elég ösvény nyitva, melyeken a kis tettek is haszonnal járnak, a nagyok hiányában. Illő, hogy először is ön lapjáról emlékeznek meg.

Midőn önök e lapokat alapították kettőről tettek tanúságot: időnk jelszavát megértették s tározójokat megnyiták édesmindnyájunknak.

Mert hogy napjaink, mindenek felett a szellemhaladását követelik, ki merné tagadni? S hogy a szellemüttörőit napjainkban anyagilag legkevesebbé segítik, ezt megint nem lehet tagadni!

TÁRCZA.

És még engem...

És még engem ti néztek le!..
S miért, ha kérdeni merem?
Van-e dicsőbb, szebb eroje
A szívnek, mint a szerelem?
Vissza, vissza a vak éjbe
Ti huhogó halálboklyok.
A szép élet boldogfénye
Égetőn, nem nektek ragyog.

Nektek volna a boldogság
Adva égi ajándokul?
Kik nézitek a más baját
Hidegen megosztatlanul?
És már a sok édességtől,
Mit a vak sors ingyen adott:
Csak a méreg az, mi megöl,
Mit kéj között beszivtatok.

A csillagot — derült égnek,
Az eget — a tiszta tónak,
A tavat — a legszebb völgynek,
A völgyet — a virágoknak,
Virágot — a szerelemnek,
Szerelmet — a boldogságnak,
Boldogságot — a jó szívnek
Adá Isten, hű társának...

Ezen ti nem változtattok!
Igy volt, így lesz szép az élet.
Ki legkisebb — a legnagyobb
Ha lelke legnagyobb fényt vet,

Egyenlőség nincsen sehol,
Csak az igaz szerelemben..
Ez semminek meg nem hódol
De ennek meghódol minden!...

CSEPELI SÁNDOR.

Szóljon az a hegedű.....

Bort ide a poharamba, hadd igyam,
Hadd legyek már egyszer én is jó vigan...
Hadd legyen már nekem is egy jó napom...
Szóljon az a hegedű és cimbalom...

Ritka madár az a jó kedv énnálam...
Fülemile mit keresne törtágon?
Arra szállt most, de örömet hallgatom,
Szóljon az a hegedű és cimbalom...

Ide mellém jó fiuk, vig ozimborák,
Üssük össze — szintugy csengjen — a pohárt,
Oszlik a bu, enyhül így a fájdalom,
Szóljon az a hegedű és cimbalom...

Vig pohár közt, a zenének hanginál,
Minden óra édes örömmel kínál...
Ugy is elég keserűt ad más napon,
Szóljon az a hegedű és cimbalom...

Ilyen óra századokkal vetekszik,
Benne a mult újra éledni tetszik.
Olyan mint a harmathullás hajnalon...
Szóljon az a hegedű és cimbalom.

DÖMÉNY JÓZSEF.

A cigány álma.

(Elbeszélés az 1859-ki olasz hadjáratból.)

(Németből szabadon fordítva.)

Iván szolgám Szt.-Termónál megfeszítettén, a majlandi kórházba vitetett; ennélfogva kénytelen valék más inasról gondoskodni. — Választásom Petykó nevű, századomban levő kürtösömre esett.

Petykó, cigány szülőktől, Kassa környékén született; már 6 év óta hínn szolgált az ezredet, szóval jó katona volt. — A mily jó katona, ép oly hű szolgálta is vált belőle, habár neki is voltak ferde nézetei.

Petykó szolgám főfoglatosságai közé tartozék, nekem reggelenként fekete kávéfőzni, melyet egy tojással kelle felhabarnia, hogy az éjjeli portyázás által megdermedt belsőt kissé felhevithessem.

A forralóvali bánásmódot csakhamar elsajátítá, s ha néha mondám is neki: hogy a kávéban igen sok az ülledek, — ő mindig azt válaszolá: „hogy csak is ez apró szemerczék, ez ülledek adja azon kellemes hőséget, s nem a fekete víz!“ — E nézetétől sehogy sem tudám eltántoritani.

Majland bevétele után Iván szolgám is az ellen kezébe került, s így kénytetem Petykó szolgálatát még továbbra is igénybe venni, úgy hogy június 24-én, midőn a táborban valánk, már kora hajnalban kiáltám: „Petykó, adj feketét, mert különben ..!“

E felkiáltásom után, — miután Petykó első parancsom mindig teljesítő és dolgához látott, — összehuzám ismét magam miként csiga, s lehajtam fejem osákomra (fővegemre).

Álmomból azonban, legnagyobb osodálk

Pedig eljutottunk oda: midőn a provinciák nem lehetnek többé a nemzet némái; nyelvöket fel kell oldani . . . ismerünk kell vágyait, akaratát s kiváltkép azt a sulyt, mit szellemileg és anyagilag nyom.

Egy jól vezetett lap a megyékben — bár hol is — többet ér az olyanféle diotidknál, melyek perozektól születnek s többnyire örvényt hordanak magokban. Vide 1861-iki népgyűléseket.

Toll alá mindig későbbben érik az eszme, mint a nyelvre; amott mindig több a méltóság, bölcsesség, mint emitt, hol az eszmék kantár nélkül iramlanak a hant- orémo, juste milieu és bourgeois — szóval mindnyájunk aláadására!!

Tehát a lap meg van közel 3 év óta.

Hogy szellemileg érdemes a fennállásra, azt számos cikkével közgazdaszatunk, anyagi erősbülésünk érdekében; a nevelés ügyének hozott buzgalomával — ha többet nem említék is — bebizonyította.

Hanem nem egyedül Isten igéjével él az ember.

Az a kérdés merül fel: hogy adhatnánk a lapnak érdemeihez méltó hosszú életet? mert hogy nem csak megmentése, hanem tökéletes biztosítási áll érdekünkben, — az nem látja be, ki szemeit erővel lekendözi.

Bár annyira mehetnénk, hogy minden megyének volna 2—3 lapja, és pedig virágzó állapotban, ez volna értségünk, ugyszereztünk, nemes hevülésünk egyik legyszobbb bizonyítványa!

De hol ez az idő? — kivált jelen órákban méltán felkiálthatunk, — midőn az öröklött sűrű vér, fásultság, érdekközöny mellett, még a csapások, terhek is parancsolólag lépnek fel sokszor buzgó és jó-akaratumk ellenében?!

Őn megírta a „Daguerreotyp“-ot, vagy is learozkópezte az irodalmat nem pártolótat s nézetem szerint sokkal helyesebben osekodott az akkori viszonyokat tekintve, mint most osekolekzik pár komoly s élozes lap. Őn olyanokat irt le, kik tehetség mellett is közönnnyel vannak napi journalistikánk, könyvirodalmunk iránt s akkor, midőn volt miből előfizetni; a Bolond Mirka s több író sujt mindnyájunkat s épen akkor, midőn a „jaj“ és „panasz“ tűzhelyeinkhez nőttek; midőn a 10 ftos buzából lett 5 ftos s ez is kevés!

Hanem azt mondják: veszélyben ragyognak a hazafiú erőnyek, s végtére oly állapotban még sinos a nemzet örege, apraja egyformán, hogy arra ne áldozhatna, a mi egyik legaszontebb előtte — irodalmára.

Hogy ments k meg e lapot?

Az előfizetési felhívások, melyekkel minden félévben be kell harangozni a szerkesztőnek, hogy a hivek szokott arozzal jelenjenek meg, — nem biztos orvosság; mert mint általában tapasztalhatjuk többi lapjainknál is: bizonyos rossz idő, szerencsétlenség, apáthia stb. mindig elmosnak néhányat a hivek közül. Nálunk pedig még ninos ugynevezett „törzsközönység“, mely választott lapját szükben-bőben megrendeli.

Egyes Moecenás, ha pár évig pártfogásába veszi is, hosszas időközön át kimerül az áldozatban; a magán tárczát hamar meglapítják a közügyek.

A gazdasági egyesület?

Igaz, hogy ezé sokban a kezdeményezés napjainkban; mint testület — rossz lábán állván pénztára — meg is tette köteleességét, mert organumaúl választá a lapot, kevés évi díjazással. A lapnak e már maga erőit és tekintélyt ad, de nem menti meg azért a haláltól.

Igen is, ha minden tagja az egyesületnek, egyiránt meg volna ihletve évtizedünk szellemétől, s ezt mondaná: e lap organumunk; ebbén jelenik meg egyesületünk minden közleménye, intézkedése, hirdetése, melyek még is csak érdekelnek, mint tagot és gazdát; ha az irodalom iránti tekintetből nem is, hanem magán érdekéből ezennel megrendelem; — így is lenne pár száz előfizető, mi már magában nagy segély. De midőn sok egyesületi tag még évi díját sem fizeti be a pénztárba, hogy lehessen akkor a lapra megnyerni? (ugy látszik: a Békés megyei gazd. egyesület is ily bajban szenved.)

Hogy a községek megrendeljék, — erre mi még nem értünk meg; mikor fognak nálunk olvasni a helységek előljárói, midőn kint német országban a pásztorok kezében is megszoktuk már a hirlapot, könyveket?

Őnök lapját — nézetem szerint — egy mentheti meg: ha annak jövője részvényekre alapítatik.

Somogy és Zalában — nem kétkedem — csak akad 200 — mond kétszáz olyan lelkes

egyén, kik e lapnak fennállását, a megyék szellemi és anyagi érdekeinek hí képviseléseért, sz keszesnek tartják.

Ha így részvényeken jövőjét biztosítottuk, s nagyobb körben szabadon mozoghat, mily szép lesz majd a helységekbe is bevinni, hogy a nép külszöbét átlépve, oktassunk, neveljünk ott, hol oktatni és nevelni ugyan csak nagy szükség van értelemben, nemesszivlóságban, jóságban magunkhoz felemelni akarván a népet.

Ha értelmüköre szélesbül, ha tanul, okúl a nép, megéri egyszersmind az áldozatokra is; s ha néptünk tömegesen önként áldozik — mit előbb-utóbb kell is tennie — akkor jön el csak a hazai intézetek, népiskolák, irodalom és művészet aranykora!

Vitassák önök az eszmét; boldogult Kazinosynk-ként: Az eszme csak addig hat, míg létele vagy uralma felett küzd.

Levelezések.

Kunszentmiklós, november hóban 1864. Tekintetes szerkesztő ur! No — gondolja ön méltó indignációval — ideje is egyszer valahára! Hja kérem szépen, én meg erre azt gondolom — ha nincs érdekes tárgya a vidéki levelezőnek, akkor jobb ha tollát szépen pihenni hagyja, mert ugyhiszem nem igen talál a t. olvasóközönység valami nagy élvzetet abban, ha tudósításainkkal teleömjük; tényeket várnak tőlünk, melyekben nem szükölködünk ugyan, de ezek mind olyanok, melyek, ha fejünk lágára visszasznek csak saját magunknak okozunk fájdalmat *); beszéljünk szellemiokről? — már például arról, hogy nem pártolják az irodalmat, óh, óh! rágalmaszó nyelvek! — dehogynem pártolják, hiszen egy nap se mulik el, hogy a szorgalmas olvasni szeretők szerény könyvtárukat igénybe venni ne sietnének, az azután talán valami nagybaj — ha egyikét példány a tejeskocsög vagy zairosbügre felett teszi a magasztos szellemi szolgálatot, megóvándó a pompás tartalmat a szomtolen logyok dönyögő serogétől, vagy tán épen a méltóságos kandur urnak nemes izlését a bölcs önmegtagadás korlátai közti visszatartóztatásra készíteti, — ha még ohez hozzávetjük a szalonnatakarási rendeltetést, ki meri tagadni, hogy ez nem irodalmi pártolás!! — Mindenek felett irodalmi pártolás uraim! Szerézzük meg a drága magyar könyveket, gazdagítsuk a kiadókat, vagyunk 60—70 krért 20—30 levélből álló füzeteket, s mire egy becsületes kötetre szerf teszünk, benne lesz 4—5 forintunkban, no de megér a szellemi a mi benne

* Hát a gazdasági viszonyok? piarozárak? közszellem? stb. Szerk.

zásomra, Petykó — ki mély álomban vala — nyugései s következő szavai riasztának fel:

„Tehát meg kell halnom?! — Ne fujják a kürtbe?! — De nekem tennem kell! — Oh, Maris! én téged igen nagyon szeretlek! — De nekem, — nekem tennem kell. — Oh, csak ma segíts meg Istenem! — ugy hát én is nem zokára ott leszek! — Éljen boldogul! — nekem tennem kell!”

Midőn lecsendesedett, s tovább aludt volna, felkeltém; mire tűzött vadként ugra fel fekhelyéről, és egy oly mély fohász tört elő keblye mélyéből, melyet soha sem fogok feledni.

Elővevém ezután pipám, s rágyujték, — mialatt Petykó büröndéből a forralót, horszeszt stb. effélet elővéve, a legküzelebbi kuthoz vizért siet.

Petykóm álmával igen elvalék foglalva, mindazonáltal, kérdésemmel nem akartam őt zaklatni, tudván: hogy előttem titka ninos. Ugyis volt, csakhogy a vízzel visszatérve a reggeli készítéséhez fogott, minden léptét egy fohász kísérte. Mozdulatai ügyetlen — s keze reszketegséget árulának el; oly annyira, hogy képtelen vala két annyi idő alatt, mint máskor reggelim elkészíteni.

„Mára!” sohajta, „van még egy tojásom, hanem holnapra?!”

„Nos, mi bajod fiu, serkentém, hát holnapra már nem kerithetnél számomra egy tojást?”

„Nem,” válaszola, mialatt arozán a könyvek peregték.

„Ma utósó reggeliét főzöm, miután nekem Marisám világosan mondá!”

„Mi bajod Petykó?! szólék, hisz ma igen rossz kedélyben látszol lenni?! Nos, beszély!

mi bajod? vagy tán nem vagyok méltó bizalmadra?!”

„Oh uram! válaszola, ön tudja azt, hogy én önt igen tisztelen és szeretem, s kit szerettünk, az iránt bizalommal is viseltetünk. — Én az éjjel azt álmodám, hogy Marisom itt a táborba lett volna. — Ön jó uram! a tábort zénénél volt, s így egyedül lehetünk sátrában. — Maris a földön ült, s én mellette fekvém, ölében hajtva fejem. — Ekkor Maris így szólt hozzám: lásd Petykó! legöregebb tagja családunknak megnézé kezem, s így szólt: én téged megmenthetlek, hozzád a táborba repülnék, s neked hí Petykóm elmondanám, hogy ma egy nagy ütközet leend. Ez alkalommal ovakodjál kürtöd használni, mert azon pillanatban, melyben abba fujsz, meghalsz és Marisodra örökre veszve vagy. — Én a jósnőnek utósó fillérem odadám csakhogy szárnyakat adjon, melyekkel hozzád repülhessek, s téged e nagy veszélytől megóvjalak.”

Feszült figyelemmel halgatám Petykó előadását s kérdém: „mit válaszolál erre Marisodnak?”

„Én azt felelém,” ugymond, „nekem, ha parancsolni fogják fujnom kell, mert ha ezt nem teszem esküszegő s rossz katona leendek!..” Erre Marisom hófehér szárnyai feketévé változának, s mialatt homlokomra egy osókot nyomott, elrepült — eltűnt, ugyhiszem, reám nézve örökre!

Alig végző Petykó szavait, már is hallatszék a dobok pörgése, a kürtök harsogása és az ágyuk dördülése.

A különböző csapatok ide s tova vonultak ugy, hogy mára igen különöset leheto gyanitni.

6 órakor reggel Medóló felé vonulánk, Petykónak pedig (kire különösen figyelemmel

valék) meghagyám, hogy ma kürtjét ne fujja, kivéve, ha törstiszt parancsolná.

7-kor a francia hadosztályra szuronytszegezve rohanánk. Ez és többek után, Petykó még mindig sértetlen haladt mellettem. Délután 1/4-re midőn utolsó rohamunkat intéztük, egy törstiszt Petykónak, (ki ekkor a fedezésre rendelt jobb szárnyon vala) parancsot ada a roham fuvásra! — Egész valómat megrendíté e parancs. — Petykó pedig, szilárd léptekkel haladt előre, tetetvén, mintha e parancsot nem hallotta volna. Az ágyuk legnagyobb dörgései közt újra megszólaml a törstiszt, parancsot adva a roham fuvásra. — Ujra megrendíté e parancs egész valómat. Mert láttam, midőn Petykó a kürtöt ajkaihoz emelve szemével felém tekintve kerget... Egy rövid kúrthangot hallék és ugyan e perozhen hí szolgám egy golyó által találtatva, a földre rogyini látám.

Ez ütközet a Szolferinói és szegőny Petykó szolgám halála vala.

Messze, messze...

Messze, messze, néma pusztaságban

Ifju vándor jár eltikkadottan

Pillantása szerte tévedez.

Majd felnéz a napsugáras égre,

Majd a földhöz vonzza hő reménye,

De vigaszt nem ad sem az, sem ez.

Tenger-áradat habzik körötte,

Csónakját a szélvész összetörte,

Ott áll, mint Hiób reménytelen.

Belsejében érzelem — vihar forr,

Enylre vágyik az eltikkadt vándor...

Te vagy ez rajongó képzetem. S. P.

van logkevesebb 100 főt, kivált ha még 100 arannyal megis jutalmazták, mint "Nadányit" stb. Hát az nem órá-mög őr forintot, ha a könyvek némely leveleit az abban gyönyörködni szorított pipagyűjtésre felhasználják, vagy ha épen szekfübör, magyarbors, kámför, gyömbér s több a félo fűszer és drágakövek tartószeküzővé magasztják, s mikor félév múlva nagy ügyvel bajjal-haza találunk kerülni a 25-ik lap után jön a 36-ik stb., ilyenkor oly jól érzi magát a tulajdonos, mintha a fogát húznák. Pompás ez a mi szellemi életünk! Van itt hat ember a kinok van régiebb és újabb irodalmi termékekből álló könyvtára; van 2-3 száz a ki életében sem vett egyebet a komáromi kalendáriumnál, vagy épen a dűstörmekonyasággal bővelkedő ponyva-irodalomból egy istoriát, mely nyomtatott ebben az évtendőben Bagó Márton és Gyurján uram betűivel; de ezek azért olvasnak, ha kedvük tartja. — Van itt egy Casino is — kapható benne mindenféle meleg ital, a hidegviztől fogva fel egész a tormásviratlig — boléphet ebbe minden becsületes ember, ha épen nincs valami 200 holdas magasrangu személyes ollonsága, itt az irodalomnak minden terméke feltalálható — kivéven azokat a műveket és lapokat, melyeket a magas vagy is a finom izlés kizárni méltóztatott, ha ugytetszik lehet olvasni, 1-től 9-ig is, a 9 legjobb, mert ez kineveti a 8-at ha több akar lenni, a 8 jobb mint a 7 — de jaj annak, ki csak mindig 1-6-ig olvas! — Gyönyörűséges dolgok! — Kávéházunk is van, ebbe a Magyarsajtó úgy befészkelte magát — hogy a világért sem térne meg maga mellett senkit is, úgy ásitozik naphosszant egy egy jámbor atyafiért, néha nagy ritkán akad egy szánaokzó, ki a magas dicsőségből leemelvén egy mosolygó pillantásra méltatja, megtekinti innen is túl is, s azzal elég az élvezet, szép csendesen visszahelyezi rendeltetése magas polczára — ha épen szórakozottságból a boros üvegek mellé nem vett, no akkor aztán jaj a szegény Magyarsajtónak, mert egy óra múlva úgy megfűrésztik — hogy ember legyen a ki rá ismer; mikor a Magyarsajtó ezen sorsra jut, akkor már a szűrtöket is szokták kívül a kapufélfához támogatni. . . . Van itton zeneszerző és verfabrikáló is, a nagyközönségnek méltóztatott tán hírel hallani ama híres és nevezetes 12 népdal szerzőjének, mely zöld és piros meg talán kék borítékban megjelent, az az kérem szépen, nem a zeneszerző jelent meg zöld, piros és kékben, hanem a dal, — nagy tehetségű fiatalember no tessék róla elfeledkezni, még sokra viheti, ha valahára a nóta-componálás mesterséget megtanulja, a szongora dögnyözést már meglehetősen érti, nagy kár benne, hogy az orrával is nem játszik — és hogy a zeneszeti lapoktól úgy fél, mint az ördög a tömjénfűttől. — No de tán elég is ennyi a szellemiekből, sok is, de még sem annyi, hogy jövőre ne folytathatnók, — tehát leend szerencsénk rövid idő múlva ismét találkozni, s elmondjuk a mi ezuttal tollunkba maradt.

BORS KÁROLY.

Zala-Eger-meg, november hó elején, 1864.

Az ünnepély, mely folyó 7-ikén a megyei székvárosát élönken foglalkoztatá; az összes tisztikar és polgári osztály részéről Zala-megye három évigleni kormányzója Novák Ferencz volt főispáni helytartó ur ő méltósága iránt oly részvét és rokon nyilatkozatokról adott kétségbevonhatlan tanúságot, mely 3 évi ittoni munkái közpályája legesobb jutalmának corollariuma vált.

A mint a polgárság, több megyei birtokos, a városi kereskedelmi osztály, s a megyei tisztikar ő méltóságának hűszemélynyökké történt fényes előléptetéséről értesült; magánaton és testületileg sietett egyrésztől előléptetése fölötti örömet neki kijelenteni, másrésztől búcsúérzelmet tolmácsolni azon főfűttől elválása alkalmból ki habár nem egyszer a különböző olvi akadályok és időviszonyok miatt kedvetlenséggel találkozni s küzdeni könyvtelent is, de a közbátorság, népnovelés, községi ügyek, közintézetek küllői tövékenysége, s különösen a mult évben inséggel küzdő alföldi testvéreink részére magán és hivatalos uton eszközölt nagymérvbeni segélynyújtásai által, és a tövékenységre intő korrali egyúttalaladásával a mostani körülmények között valóban nehéz feladatának, megfelelni képes volt.

A megyei tisztikar élén Bárdosy László első alispán ur fejező ki lelkes szavakban tisztárai érületét, mire ő méltósága mélyen megindulva válaszolt. Estobúcsútisztelőül fátylászmenettartatott, mely alkalommal, ő méltósága Gézony Ferencz másod alispán ur által üdvözöltetvén; volt főispáni helytartó ur a nagyszámmal összegyűlt közönséghez a következő különösen kiemelendő szavakat iztózta:

"Ifjuságom elsőbb éveitől kezdve Zala nemcsak mint szülőföldem, hanem mint tehetségeim közpő helye, s hazafiai igyekezetem, pártfogója kétezeresen hazám léven, — annál mélyebb érzéssel válok meg felejtethetetlen körűktől, minél inkább érzem azt, hogy a tisztelt városi közönségnek szives hajlamit kellőkép viszonzni képes nem voltam."

"Ezen szerencsés helyhezottetésben, és a tisztelt közönség gyámolításával viselvén 3 évek elforgása alatt kormányzói hivatalomat, megnyugtató s felelősség érzések fognak el ongetet, melyek annál becsesebbek előttem, mivel a haza oltárára, s szonvedett alföldi testvéreink felségélyésére tett nemcs áldozatok dicső-

séges emlékezetét megújítják s elevenítik, melyekkel a tisztelt közönség magát kormánylatom alatt oly jelesen megkülönböztette. Fogadjá tehát a tisztelt közönség, ezen ongem tisztelő nagybecsű figyelméért, forró hála köszönetemet, azon őszinte kéréssem nyilváníttása mellett, hogy ongem családimmal együtt, ki habár körűkből eltávoztom is, de lélekben magamat önűktől megválva tekintni nem kívánom, eddig boldogító vonzalmikban és emlékképekben megtartani sziveskedjenek, és valamint én önök emléket keblomben híven megőrzendem; úgy ongedjenek azon éltetűreménnyel távozni; hogy én sem felejtöttem el."

J. V.

VII. Nyílt levél.

Bádn Kálmán urnak Szabarban.

A keleti marhavész ügyében.

Ugy mondtam ezelőtt: "hogy a keleti marhavestia terjedésének akadályozására még a „passus-rendszer szigora" is föltétlenül szükséges, mert a marhakkali zabolázatlan járás-kelést csak is ezáltal fékezhető annyira, hogy minden gyanús és nyíltan beteg marha kézre kerüljön."

Már pedig az állatgyógyrendőri szabvány értelme szerint minden orvót csak is arra kell fordítani, hogy a gyanús és beteg marha hamar utóletothessék s ennek elevekoráni lebunkozásával a vész elfojtassók.

Nem akarom azt fejtegetni, hogy a passus-rendszer szigora mennyire szükséges a marhalopás nehoztérésre, elegendő, ha mondom: hogy e nélkül nincs és nem lehet biztonságban a marhák egéssége s élete.

E szempontból indulván ki, a m. kormány oléggé intézkedett ennek fogantatásában, mennyiben azonkívül, hogy ennek fogantatását elrendelte, ő maga is határoztok tart Orosz, Moldva és Oláhország ellenében az idegen marhák egésségi állapota fölötti ellenőrködésre. E szerint "nem szabad semmi féle külföldi idegen, sivatag marhat a hon kebelébe hajtani egésségi igazolvány nélkül." Atovábbi ügyelet és ellenőrködés, illetőleg marhapassus a marhatenyésztőkre bízott.

Ebből látható, hogy mily fontos teendője van minden egyes marhatenyésztőnek és marhatartónak, midőn a vész a hon kebelébe tolakodott. És bárha védelem saját érdekünkért van, mi még is sok mulasztást követünk el e tekintetben, mennyiben igen keveset tartunk a passus-rendszer szigoráról, keveset akkor, midőn a vész a határhoz közel, keveset akkor, midőn községünkben, de még akkor is, midőn saját udvarunkban pusztít.

A községi előljárók jöbbára unt foglalkozásukat lelik a marhalopások szabatos kiszolgáltatásában, azért undor futja végig a rendszerető embert, midőn kezébe kerül egy, mert több ebben a huzás, mint az irás. A rovatoknak mindegyike toha sem töltött ki kellően, egy pár keresztvonás foglalja el helyét a legfontosb rovatnak.

Láttam én már, hogy a tohén ló — a ló pedig marhapassus-al adatott el; de láttam aláírás nélkül mahalevelet is. És monnyi adás-vevés történi marhalopással, nem csak a vész nélküli években, hanem még akkor is, midőn a ragályos járvány betegségeknek özönében vagyunk. De mit nem hallanánk, ha a vágószékeken eljött marhák feltámadva szóhoz juthatnának!

Ily könnyelműség közepettől épen nem esoda, ha a marhavestia betolakodása esetében oly nehéz megakadályozni terjeszkedésében, és ha a hivatal teljeséggel képtelen elegend tonni azon tenger kívánalmának — melyeknek elegend kell tennie, annak ellenére, hogy a marhatenyésztő osztály nagyrésze mint l-ginkább érdeklött fél, nemcsak hogy segédkezet nem nyújt, sőt ellonhatást gyakorol és tanusit, még titokban is. De monnyunk még tovább és mondjuk el, hogy még a passus-rendszer szigora sem egészen elegendő a betolakodott véssnek eleve koráni elfojtására. Szükséges ehez még

"Az állatok közti betegülések bejelentése is."

"A végből kell pedig ezt tenni, hogy a ragályos, marhavestises állat még betegülése fejlődésében kerüljön védelem vagy balta alá." Ugy rendelé el ezt az állat-gyógyrendőri szabvány: "hogy minden birtokos személyes felelőség terho alatt teljesítse azonnali bejelentését, még akkor is, ha helyben vagy a szomszédságban marhavész nem uralkodik, az első jelentést a helybeli előljárónak kell megtenni, de az onnal; ugyan erre köteleztetik a marhapásztor is, ha a legelő-barom közt ilyes betegülést vesz észre, továbbá kötelesek a baromgyógyászok is, mihelyt oly beteg állatok gyógyítása végett hivatnak, melyeknek jelenségei járványosorú vagy ragályos betegségre mutatnak. Mindazok, kik azon szabályokat áthágják, 1-3 hónapigani fogsággal büntetendők."

"Míg a járvány-bizottmány megérkezik, a helyi előljáró a rendelkezésére álló egésségügyi egyénoket a betegség természetének megállapítása s az azok képest intézendő orvoslati és állatgyógy-rendőri szabályok czéljából használja."

"Ha a helyi előljárónak alkalmas egésségügyi egyének nem állnának rendelkezésére, úgy a vész-bizottmány megérkeztéig pusztán a befertőzött udvar elzárására szorítkozzók."

A ki megfontolva veszi figyelembe e szabványt, az nem kételkedhetik ennek mulhatlan szükségességéről, mert csak is a betegnek elevekoráni feljelenítésével érhető túl a vész, midőn az elhallgatással, eltitkolással csak növelhető. S még is úgy tapasztaljuk, hogy a betegnek feljelenítése vagy igen későn és akkor történi, midőn már falkák lettek megfertőztetve, vagy nem is, úgy, hogy mire a vészről a hatóság történetesen értesül, már túlterjedt a kora elfojthatás határán. Nem csak egyesek, hanem egész községek toszik azt, sőt már azt is tapasztaltam, hogy a felügyelott bizalommal meghatalmazottak, mint alvész-bizottmányi tagok követték el hasonló mulasztást, sőt maga a községi bíró, mint előljárósági főnök tapasztaltatott ily merőnyelton olykép, hogy ez által a vész általánossá s alig elfojthatóvá lön s még is a veszteség és a vész közepette, az eféle emberek az akaratot a fő hivatal hanyag eljárásának tulajdonították! Igy less s van ez egész járvány alatt, azért ismét csak oda kell visszamennünk, miszerint ott, hol a marhatenyésztő osztály megtagadja az esélyes körehatást, ott nincs s nem lehet értelme a főbb hatóságok rendeletének és nem a legjózanabb állatgyógy-rendőri szabványoknak, s szorint a véssnek évek során át s addig kell pusztítani, míg a véletlen által nem szűnik meg.

A vész tospodósának és elfojthatásának másik lolkét a "hivatalos közbojárás igénybevétele teszi. Erről majd később, addig is maradjok tisztelottal.

TERSÁNCZKY.

Hírek és események.

△ Méltóságos Skublics Gyula zalamegyei főispán ur, november 10-én vette át a megye vezetését.

△ E hó 14-én tartotta a "Kanizsai Dalárda" pártoló tagjai részére rendezett ezen évben harmadik énekestélyt, mely mind a rendezésnél mutatkozott csinra, mind a szhangzatos énekekre nézve, bátran mondható, hogy jobbnak az ez ideig rendezettek között. A szűnni nem akaró tapavihar, mely az egyes előadott dalokat követte, csak is a t. közönség teljes megelégedéséről tanuskodik. Az énekestélyt követni szokott táncoskoru is a legvigabban folyt s tartott ó. u. három óráig, mely idő alatt az éttörmekből kiharszó gyakori éljenzés azt bizonyítja, hogy nemcsak a fiatalok, de éltosebljeink is igyekeztek egy pillanatra levetni a komor gondokat, s mig azok a zene hangjaitól vonatva a táncban keresének élvét s szórakozást, addig ezek a felköszöntések kedvre derítő tömekelégében lölék kedvüket. Silvester napján a daltestület egy vig és éltos éstélyt onajt rendezni, melyre az előköszöntéseket már megis kezdette. Ha ezen év oly sok inséget hozó volt roánk, a jövő iránti zöld reményünkben váljunk meg tole legalább vigan.

△ Bátorak vagyunk minden szonobarátot, ének-és művészet kedvelőt az Abrányi Kornél által oly ügyesen szerkesztett "Zenesze" lapra figyelmeztetni, mely valóban megérdemelt a pártolást. Utolsó száma hozá hozánk ifj. Bertha Sandornak "Palotás" című zeneszerzeményét, mely szép állitásának örvend. Wajdits József zene-mű közzétételre szivesen átvesz az onlitott "Zenesze" lapra közöltézeteket s azokat pontosan teljesíti, s szolgálhat mutatvány számokkal is.

△ Mind már előbb említék, hogy Váradi színház-területa hozánk érkezt, sajnoson onlitottuk fel, hogy daczára annak, hogy minden lehetőséget elkövettek még is a társulat sokkal szegényebben távoztólunk, mind hozánk érkezt, mostoha idő mind művészek mind kereskedőknek parosnak, de legmostohább a gazdának — szomorodj, légy vig, nem marad ez mindig így, stb.

△ Folyó hó 8-án meghalt Varsadon özv. Steiner Anna, éltének 109. évében. Nevezetes, hogy az agg nő éles látóervét az utolsó pillanatig megtartá, s hogy 1862-től fogva eledelének nagyobbrészét csak czukorból állt.

△ Több lapok szerint Varsad városa engedélyt nyert 100,000 frt kölcsönvétele, melyből egy Gynnasium s a második részegből egy színház épittetésre határozottatott. Hallja ezt Kanizsa is?

△ Hegedűs Eleonora, született Krachovicz, Hegedűs József ügyvéd nejje folyó hó 16-án éltének 31. évében, jobb életre szonderült.

△ Lakatos Sándor ismert tánczművész Keszthelyen tánciskolát nyitott — és a legnagyobb pártolásnak örvend.

* Az "izraelita magyar egylet" Pesten, melynek czélja a hazai izraeliták magyarosodását minden lehető módon előmozdítani s mely nem rég hanyatlásnak kezdett kezdeni, újabban ismét nagyobb virulásra iparkodik menni. Néhány hét előtt Pest legértelmeosabb s legtehetősebb izraelitái egy értekezletben lelkegedésével nyilatkoztak az egylet fenntartásán mellett. Ok gyűjtöttek is már annyi tagot, miszerint az egylet fennállása ugyezolván biztosítva van. De hogy fennállása tökéletesen legyen biztosítva — írja egy magyar izraelita a "P. N."-ban; az egylet nemcsak a főváros, hanem az egész országban lakó izraeliták gyámolítására szorul; s író azon meggyőződésben él, miszerint az izraelitáknak olkülösi kötelessége is ezen egyletet gyámolítani, hogy az a magyar izraeliták érdekében fáradszhatlanul s anyagi akadályok nélkül működkezzék, virágozhaszék. Az egy-

let alapító tagja egyszer mindenkorra 100, rendszeres tagjai évenként 4 forintot fizetnek. Nincs honunkban nagyobb község, ugymond tovább mely 100 forintot nem nélkülözhetne, nincs oly kis község, melynek évenként 4 forintot adni rendkívüli áldozat volna. — Figyelmebe ajánlja végre ezen ügyet azon rabbinoknak, kik a halacást tüzték ki maguknak ezéül. — Valóban szép az eszme, csak felkaroltassák, mondhatjuk hogy Kanizsán nagyon nehezen Magyarosodnak, itt az izraelitákon a magyar állvány oly ritkán látható, mind valami külföldi madár, ha néhányan öszvegyűlnek, mindent hallhatunk, csak magyarul nem (tisztolót a kivételnek), de van dicséret való: iskoláinkban nagy gond van a magyar nyelv megtanulására fordítva, — majd az új generatio — a mi hallad nem marad.

* Tragicoomicus való historia Bécsben. A szép szöke Minna két év óta szerette a deli, barna Alfrédot, és ez viszonzá a lányka érzelmeit; — a lány gazdag szülők egyetlen gyermeke, — 8 juris doktor és reményteljes fiatal ember. Már régen beleegyeztek a szülők szeretett gyermekeik frigyébe, a fiatal pár nem kívánt mást, mint az egyestést, és mégis mult hótig kellett várniok! Mi gátolta tehát ily soká a szerelmesek boldogságát? A juris doktor neve Frankfurter volt, a leányké — Krén; kiasasszonyval egyesül, nevet az egész világ; a szegényeknek tehát folyamodni kellett a névváltoztatási engedelemért és a német „Instanzenzug“ ismert gyorsasága a szoralmosok kétóvi boldogságtól fosztotta meg.

* Mint hitelt érdemlő forrásból értesülünk, logujabb hivatalos adatok szerint, Magyarországon a jelenleg működő ügyvédek összes száma háromezer tizenháromra terjed. Tehát körülbelül 3000 lélekre esik egy ügyvéd.

Kaposvár.

== Kaposmérői Mérey Károly főispán 8 mltságn a napokban ülést tartott saját előkloto alatt, az állandó statisztikai bizottság megalakítása végett, melynek teendője: megalapítani azon módokat, melyek szerint a termés mennyisége legbiztosabban kitudható, s azon kulcsot, mely szerint a fonnforgó helyi körülményekhez képest, a különböző terménynevekbeni fogyasztás megközelítőleg kiszámítható. Ez ülésen jelen voltak a többek közt: Bernáth József, Kelemen Lajos alispánok; Ft. Dornay István, a kegyesrend jószágkormányzója; Ft. Kopecky J. a sz. Benedek rend tihányi kormányzója; gróf Niezky György, Tevely Elek; Kozma Sándor; Gaál Alajos; Gaál Dénes; Bárány Pál; Ft. Polák József és Körmösz György esperesok; Több uradalom kormányzója, ügyvéd és megbízottja; kereskedők stb. stb. Rövid vitakozás után, a statisztikai kimutatáshoz megkívántató kulcs megalapított, s járásokbani albizottságok kinevezettek, melyekután az ülés eloszlott. Délután 2 órakor díszbéd volta megye palotája nagyteremében melyben részt vettek, a gyűlésében jelen voltak, a poharak üritettek gf. Pálffy Mór kir. Helytartó 8 excellenciájáért; a megye kormányzója s neje 8 méltóságáikért.

* Sok panasz jött hozzánk a napokban, hogy a közeli sz.-mártoni gőzmalomban oly lisztet adnak mely meg nem felel az odaküldött buza minőségének. Valóban szép eredmény, midőn az ember 4-6 mértföldre elküldi toherrel kocsiját, sárban, vízben; ember, ló, tölti az időt, a két három nap, mulya megje, olyan lisztet, mely barna, mint a szőlőgyerekek. A hitel, kész szolgálat, lelkiismeretes eljárás a közönség irányában, azon kollékok loginkább, melyek egy gőzmalom fennállását biztosíthatják; ha ezek nincsenek meg, ott lehet a gőz, híres molnár, czifra falragaszok az eget verő kémény és humbug; — a malom soha sem fog hirro vergődni, részvétet aratni. Valóban édes mindnyájunk kívánsága, hogy a kaposvári gőzmalom valahára készen legyen, mely szigoru kormányzat és ellenőrség alatt — hisszük — megfog fololni mindazon kollékoknak, melyek a közönségnek garancziát nyújtanak.

© Kiknek akár oladni, akár elcserélni való ingatlan birtokuk van; vagy pénzre van szükségök 20-30 év alatti törlesztés mellett, — jelentsék ma-

gokat e lapok szerkesztőségénél. Megjegyzendő, hogy minél nagyobb a felveendő pénz mennyiség, annál nagyobb előnyök kínálkoznak a felvevő részére.

* Egyik barátunk azon megjegyzést tette: hogy az ideai bornak mégis van egy előnye — kevés a részeg ember. Annál több azok száma, kiknek bor nélkül is szédül a fejök.

* A petroleum világítás annyira terjed, hogy még egyszerű, szegényebb házakban is, hol ezéült fadgyu gyertya, vagy mécs pislogott, a petroleum lámpák kezdenek meghonosulni. Jaj nektek Millygyertya gyárosok, szappanyosok, olajtűtök. „Most már a gyertyát is a kuthól mártják,“ — mondá egy egygüll ember, — a petroleumot értette.

A „Zala-Somogyi Közlöny“ 31-dik számában a Kadarkutiakról való szíves megemlékezésére válasz *)

Servus Herr von Redacteur!
Ez már mégis nagy malheur,
Minket ugyan gyaláznak,
Összevissza aláznak!
Mert Kadarkutra nem jár,
Több földes ur lakja bár,
Egyetlen egy hirlap se,
De csak komáromi se!
Ej, minek is mind obblál,
Jobb is több a repcéből,
Ennek a haszna mienk,
Ugy-e Marczli te privók!
Csak hadd larmázzanak ök,
Mint piaczon ülő nők,
Mi azért csak megélünk,
Hosszu estén megélünk
Borzasztó estóriát,
S elmondunk egy glóriát:
Hogy kegyed elhallgatott,
Mert itt nem faraghatott
Képet, — önnök tetszhetőt,
A Redacteur megmentőt.
Ha pedig jön egy másik,
Mint róka midőn mászik,
Egyet ugrik — s azt hiszi —
Hogy már a tyukot viszi;
Akkor majd csak lapuljunk,
De nem praenumerálunk!
Azért kis Bukógátim!
Itt sokat singillatim!
Kellenék majd szenvedni,
Ki nem akar megvenni
Ákum-bákum irkákat,
Inkább vesszünk birkákat.
De gyapjunkból nem adunk.
Erre ugyan fogadjunk,
Semmifele lapokra,
Jobb lesz az majd tarakra!
8 önök sommit sem kapnak,
Kártyaházikót lakaik.

Servus kedves amioj,
szerkesztőségükbe
ajánlják magokat
a Kadarkutiak. **)

Nyílt posta.

S. P-nak, Z.-k-geni: A többi nem illi meg a mértéket; egy érdemk azonban azoknak is van: könnyen folynak. Az idő megadja, csak szorgalom. Kérünk a sákvárosból leveleket is.

*) Itt mindenki közölheti verseit, ha soráért 5 s bélyegdíj fejében 30 kr. o. é. fizet.
**) Egyik számunkban megemlékeztünk a Kadarkutiak egyetlen lapot sem járataki; jelentést somoru szíval vittük; annál nagyobb mostörömnök, midőn látjuk, hogy az irodalom terén ily szépen képesek — egynémelyek — magokat.
Szerk.

T. V-nak: Nem tudjuk, a válasz miért késik?
Nyárfának: A csomag nagyon is nagy; még nem győztük átolvassni, annak id-jéb-n moxy válasszunk.
H. S-nak, P-án: A költemények megjelennek; önbén van tehetség, csak szorgalom és tanulmányal előrel Lovelot is szivesen fogadjuk; csak minál gyakrabban.
A Csurgói érlemez saurikarnak: a gymnasium könyvtár számára könyvek vannak szerkesztőség inkől letöve. Kérünk intézkedést.
Bécsbe: Ön igérete sokáig késik.
Cs. S-nak, Pesten: Akaratod szerint intézkedünk a lehetőségig, utolsó küldemény die néve. A lapot megrendeitük a kívánt helyre, még a multban; ha nem járna — mit nem hiszünk — a kiadóhivatal hibája. Pár nap mulva magánlevelet írunk.
D. K-nak: egy érdemk van: a rimék legalább jók.
Jankovich J-nak: Vettük becses leveledet; inihelyt a megbízások közöttben lesznek, stotni fogunk magánlevélben tudatni veled a teendőket.
S. B-nak, Veszprém: megkaptuk az utolsó küldeményt is; időnként közzélni fogjuk. Ajánljuk figyelmébe legközelebbi nyílt postánkat.
D. J-nak: L-veleink elment; ha nincs vele megelégedve, válasszunk kértünk.
Sopronba: Mikor kapunk ismét valami érdekeset?
„Rus. ti bor.“ Ez is savanyú most, mint a többi bor — vagy is vo.a.

Felelős szerkesztő: ROBOZ ISTVÁN.

Gazdasági tudósítások.

Nagy-Kanizsa, nov. 19. Részint a vaspályán a gabnaszállítás 20% leszállítás Budáról Tétény — Fehérváron keresztül Triesztba és Pechierába, melynél nemcsak a kanizsai, de több közbeeső állomások kizárásán, részint a kedvező időjárás a veteményekre és daczára a visszatartott készletek, a gabna mégis 10 kral szállt lo mérőnként — a mint is következőleg jegyezzük: buza 84-86 fontos 2 ft 90 kr-3 ft 10 krig, roza 2 ft-2 ft 10 krig, árpa ototásra 1 ft 40 kr, sorfőzésre 1 ft 75 kr. zab 1 ft 10 kr-1 ft 20 kr, ujkukoricza 2 ft, bab fehér 3 ft, tarka 2 ft 50 kr, burgonya 70 kr bécsi mérőnként. A bornak akója 1862-63-iki tormés 8 frton kell el. — Egyőbiránt a kereskedelem pangásának lényeges oka a sok egymást örö bakások bel- és külföldön, és így mindenki a hitelezéssel igen óvatos, pedig bizalom és hitel nélkül kereskedelmet alig képzelhetni.

Kaposvár, nov. 15. Legközelebb jó, hosszús, ősz esőnk volt, s a mi ritkaság ővszakunkban: szél nélkül és meleg. Sok vetemény nagyon is várta; kívánatos, hogy utánna napfényes, meleg napok legyenek, így rosszabb őszivetéseink is némileg helyro fognak jönni.

Piacunk, az egy eleséget kivéve, most is meglehetősen drága; a kaposztának, bár alárasztják velő a piacot most sem adják alább szását 3-4 ftnál. Jó nép ez a kaposvári, megveszi, sőt egymásra veri fol; épen úgy vagyunk ezzel is, mint a napszámmal: mig most az őszii vetetéseik alatt a szomszéd urasági gazdaságokban 15-20 krt fizettek napszámot egy maghordónak, itt megadták az 50 krt is. Sok a mi pénzünk!

Az eleségár jelenleg így áll: Buza: 2 frt 30-60 kr. Sozs 1 frt 60-70 kr. Árpa 1 frt 40 kr. Zab 1 frt. Uj kukoricza 1 frt 20-30 kr. Aránylag legmagasabb áron áll az ó kukoricza, melyet 2 ft. 50-60 kron is megvesznek mérőnként; az uj kukoricza eltartására semmi remény sincs. Hajdina: 1 frt 20-30 kr.

Siófok, nov. hó közepén: Ha mi nem ihatunk is, a homok most legalább megtanul inni Petőfiként; nagy esőnk volt, s az pár napra legalább megkötött a homokot. Az eleséget jelenleg, tovább szállítás végett, így veszik be nálunk: a buzát 2 frt 60-70 kron. Rozsot 1 frt 70-75 kron. Árpát 1 frt 80 kron Zabot 1 frt 10 kron. Egy nagy kereskedőház megbízottja utazott át a napokban, fekete bort megy vásárolni, ki német országba szállítandó. Ugy hisszük, van Szegszárd vidékének még elég telt pin-zéje a Sió is eléggé dagadt most a szállításra. Így hát csak pénz kell.

Siófok, novemb. hó 16. A gabnaszállítás rossz utaink miatt nagyott csökkent. Buza 2 frt 70 kr. Roza 1 frt 80 kr. Árpa 1 frt 50 kr. Zab 1 frt 10 kr. Egy akó idei bo 5 frt 25 kr. Ó bor 8-9 frt. r. l.

H I R D E T É S E K

RIPPL JÓZSEFNÓ,

született Knezevich Anna Paulina a nmlgu m. kir. Helytartótanács által engedélyezett s még ez évi december 1-jén megnyitandó

MAGÁN-LEÁNY-TANODÁJÁT

a nagyon tisztelt szülők és gyámok szives figyelmébe ajánlja. (1-3)

Ezen magány-leány-tanoda látogatói a hiterkölesli oktatást lelkesz által nyerendik.

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvénykönyvének, mint telekkönyvi hatóságnak rószerül közhírre tétetik, hogy Vojnek Anna andocsi lakosnak selperessége alatt Kovács Ferencz andocsi lakos elleni követelése fedezésére lozáloglott és az Andocs község 62. számú telekjegyzékönyvében I. 1-5 rendszámig foglalt és bíróilag 1800 frt — kr. o. é. becsült ingatlanok Andocs községben a helyszínén f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárverostetni fognak; a második árverési idő, ha netán az elsőn vevő nem találkosnók, 1865. január hó 14. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitűzetik, asszal, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a bocsáron alól is eladatni fognak. Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindonkor megtökint-hetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 5-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

(Folyt. mellékl.)

Bizonyos halál. Csalhatatlan irtószér

patkányok, egerek, poloskák és svábbogarak kiirtására,

mely szert alulirt bátorodik at. cz. közönség figyelmébe ajánlani. Alulirt az általa feltalált irtószérének sikere felül képes, ugy magánosok, mint államhatóságok által kiadott bizonyítványokkal magát igazolni, minélfogva számos megrendeléseket remél.

Ezen szer 10 évig is eláll és mégis sikeresen használható.

Kapható **Nagy-Kanizsán** egyedül csak **Fesselhofer Józsefnél**.

Ara egy bádogszelenczének, mely **Riess Guttman** névperséttel van ellátva, magyar és német használati utasítással együtt **1 frt 10 kr. o. é.**

RIESS GÜTTMANN, vegyész- és szabadalom tulajdonos.

Korcsmák örökeladása.

Az ihárosberényi uradalom részéről, az ihárosberényi, — pogány-szt.-póteri, — ihárosi — csicsói, — és antalfalusi községekben levő, korcsmai épületek, borárulási joggal eladandók, — az eladási feltételek iránt értekezhetni, Iháros-Borényben **Farkas János** uradalmi ügyvéddel. — (2-3)

3001/1864

(8-3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Lőrincz Márton** büszénfai lakosnak felperessége alatt **Havorka József** és neje **Neiser Teréz** kaposvári lakosok elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a kaposvári község 30. számú telekjegyzőkönyvében I. 1-4 rendszerig foglalt, és bíróság 5000 forintra becsült ingatlanok Kaposvár községben a helyszínén f. évi november 30. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 30. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3002/1864

(3-3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Slavonic József** buzászi lakosnak felperessége alatt, **Proity Márton** buzászi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt, és a Buzsák község 264. számú telekjegyzőkönyvében 2241. sor sz. alatt foglalt és bíróság 45 o. é. forintra becsült ingatlan, Buzsák községben a helyszínén f. évi november hó 15. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3003/1864

(3-3)

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Szalay János** kaposkereszturi lakosnak felperessége alatt **Bódis László** kaposkereszturi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt kaposkereszturi község 86. számú telekjegyzőkönyvében I. 1-3 rendszerig foglalt és bíróság 125 o. é. forintra becsült ingatlanok K.-keresztur községben a helyszínén f. évi november hó 25. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi december hó 15. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott október hó 10-én, 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3004/1864

(2-3)

Hirdetmény.

Üzv. **Tombor Györgyné** hitelezőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Pluhán Venczel-nőnek** özv. **Tombor Györgyné** elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a Horvátkut 132. sz. alatt könyvben 1 rendszámig bejegyzett birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul f. évi december hó 19-ik napjának reggeli 9 órája kintüzetik; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár október hó 18. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3102/1864

Hirdetvény.

(1-3)

Szijaártó Éva, Anna és Terézia felperessége alatt — számsoni lakos Szijaártó Ferencz ellen az osztóztató bíróság előtt lefolyt ügyben — a végrehajtással megbízott **Vajda Pongrácz** egyik osztóztató bírósági tag által foganatosított végrehajtási zálogolás és becslés alapján 623 ft 92 kr. o. é. erejéig a számsoni 54. sz. telekjegyzőkönyvében foglalt $\frac{3}{4}$ telok és bökki hogyi 2260 hr. sz. szőlős birtoknak elárverezése elrendeltetvén — árverési határidőül f. évi december hó 14-ke — ennek nem sikerülte esetében pedig 1865. évi január hó 15. napjának reggeli 9 órája tüzetett ki; — mely árverési határidők ezennel megkeresés folytán oly hozzáadással köröztetnek, hogy a telok becsára 1340 — a szőlős pedig 1000 ft o. é. — bánatpénzül ezen összegeknek 10% — a letoondó. Az árverési feltételek pedig a számsoni jegyzői irodában megtekinthetők.

Kaposvárott, nov. 11. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/1864

Hirdetmény.

(1-3)

Kalmár Pál taszári lakos hitelezőinek összehívása! Somogy megye polg. törvényszéke mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik hogy **Végh István** felperesnek Kalmár Pál elleni keresetében a kielégítési végrehajtás utóbbinak a taszári 10. sz. t. j. könyvben 1-7 rendszámig bejegyzett $\frac{1}{2}$ telk. rész birtokára elrendeltetvén, az árverési feltételek s a kielégítési sorrend megállapítása tekintetéből hitelezőknek tárgyalási határnapul 1865. február hó 28. napjának reggeli 9 órája kintüzetik; mire hitelezők azzal hivatnak meg, hogy meg nem jelenésük esetében a fennebbi ügyletek bíróság fognak megállapítani.

Egyszermind felhivatnak mind azok, kik a kijelölt birtokhoz igényt tartanak, azt a fennebbi határidőig ide bejelenteni siessenek.

Kaposvár november hó 9. 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/1864

Árverési hirdetmény.

(1-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Bernitter Frigyes** vrászlói lakosnak felperessége alatt **Hunkár István** gombai lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a gombai község 56. számú telekjegyzőkönyvében 373. 458. 522. sz. alatt foglalt és bíróság 4300 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok gombai községben a helyszínén f. évi december hó 14. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 17. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 2-án 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3203/1864

Árverési hirdetmény.

(1-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Bezorédy Boldizsár** n.-bajomi lakosnak felperessége alatt **Péter János** holládi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a horvátkuti község 181. számú telekjegyzőkönyvében 388. sz. alatt foglalt 1 hold 1300 ölyi bíróság 240 ft — kr. o. é. becsült szőlős Horvátkut községben a helyszínén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon, elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3303/1864

Árverési hirdetmény.

(1-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Bergor Zsigmond** marozali lakosnak felperessége alatt **Spilák Márton** horvátkuti lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a horvátkuti község 109. számú telekjegyzőkönyvében 349. sz. sz. alatt foglalt és bíróság 349 ft — kr. o. é. becsült ingatlanok horvátkuti községben a helyszínén 1865 évi január hó 3. napjának reggeli 9 óráján — mint harmadik határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. évi január hó 3-ik napjának reggeli 9 órára a helyszínére kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 4-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

3303/1864

Árverési hirdetmény.

(1-3)

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírré tétetik, hogy **Krausz Károly** kéthelyi lakosnak felperessége alatt **Baczkó Jánosné** kéthelyi lakos elleni követelése fedezésére lezálogolt és a kéthelyi község 126. számú telekjegyzőkönyvében I. 166. hr. sz. alatt foglalt és bíróság 300 ft — kr. o. é. becsült ház Kéthely községben a helyszínén f. évi december hó 4. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — elárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, 1865. jan. hó 4. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kintüzetik, azzal hogy ekkor fennebb kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feltételek a törvényszék irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, november hó 9-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

Árverési hirdetmény.

Somogy megye polg. törvényszékének, mint telekkönyvi hatóságnak részéről közhírre tétetik, hogy Domonkos János Jákói, Gál Alajos, k.-mórői lakosnak felperessége alatt Pap Jánosné kap.-mórői lakos elleni követelésre fideszre lezálogolt és a kapos-mórői község 15 számú telekjegyzőkönyvében I. 1/2 telek és 1 rendszám alatt foglalt és bíróságilag 1400 frt — kr. o. é. becsült ingatlanok Kaposmór községben a helyszínén f. évi November hó 30. napjának reggeli 9 óráján — mint az első határnapon — olárvereztetni fognak; a második árverési idő, ha netán az első vevő nem találkoznék, f. évi December hó 30. napjának reggeli 9 órájára a helyszínére kitétetik, azzal, hogy ekkor fennebb-kijelölt ingatlanok a becsáron alól is eladatni fognak.

Az árverési feleltételek a törvényszék Irodájában mindenkor megtekinthetők.

Kelt Kaposvárott, october hó 31-én 1864.

Somogy megye törvényszéke mint telekkönyvi hatóság.

MARSCHALL JÓZSEF, és ZOTTL GYÖRGY,

asztalos kárpitos

Nagy-Kanizsán,
asztalos- és kárpitos butor raktáru a legolcsóbb leszállított áron.

A t. ez. közönség arra figyelmeztetik, hogy minden más rakhelyen az én nevem Zottl alatt elkészült kárpitos munkák nem nálam készültek. Ugy szinto található nagy minőségben elkészült

gabna rosták

a legjobbabból és olváltatnak minden o szakba vágó javítások illetékes áron.

Lakásunk van a Magyar-utca elején 760 és 763 sz. alatt a „Zöldfa” vendéglő közelében.

(10-10)

Allerneueste grosse Geldverlosung

von
2 Millionen 651,250 Mark,

in welcher nur Gewinne gezogen werden.

Garantirt von der Staatsregierung.

Ein ganzes Original-Staats-Los kostet 7 fl. Oesterr. Pap.-Gulden
Ein halbes " " " 3 1/2 fl. " "
Zwei Viertel " " " 3 1/2 fl. " "
Vier Achtel " " " 3 1/2 fl. " "

Unter 17,500 Gewinnen befinden sich Haupttreffer von Mark
250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 2mal 25,000, 2mal 20,000, 2mal
15,000, 2mal 12,500, 2mal 10,000, 1mal 7500, 5mal 5000, 7mal 3750,
85mal 2500, 5mal 1250, 105mal 1000, 5mal 750, 130mal 500, 245mal
250, 10,900mal 117 etc.

Beginn der Ziehung den 15. December d. J.

Unter meiner in weitester Ferno bekannten und allgemein beliebten Geschäfts-Deviso

„Gottes Segen bei Cohn!“

habe ich bereits 18mal das grosso Los ausbezahlt.

Auswärtige Aufträge mit Remessen in allen Sorten Papiergeld oder Freimarken führe ich selbst nach den entferntesten Gegenden prompt und verschwiegen aus und sende amtliche Ziehungslisten und Gewinnelder sofort nach der Entscheidung zu.

(1-9) LAZ. SAMS. COHN, Banquier in Hamburg.

Zala-somogyi Népnaptár

1865. évre. Harmadik évfolyam. Szerkeszté Tóth Vincze.

Neptun a kalózhajóval szatiban.

Keserű Pista.

Tengeri rablók a hajón.

Illustrált hasonlatok.

Illustrált hasonlatok.

Bátorkodom figyelmeztetni a t. ez. közönséget fentnevezett diszes kiállítású naptáramra, mely sajtó alól csak most került ki, színezett borítékkal s több fametszvényvel, melyek közül különösen a kaposvári gymnásiumé érdemel említést; tartalma következő:

Naptárrész, u. m.: holnapok, időszámítás. — A száz esztendősvérvendömondó időjósatai (képpel). — „Halljuk a szép szót,” költemény, elmondja Gyárfás. — „Beköszöntő,” költemény Fárnek Kálmántól. — „A magyar nép lelke,” Tóth Vinczétől. — „Két szomszéd,” költemény Sellyey Bélától. — „A hí feleség,” Turultól. — „Keserű Pista” (képpel), költemény névtelen. — „A tengeri rablók,” beszély Aranyossy Lajostól, (két képpel). — „A vakmerő,” költemény Kugycraitól. — „Népdalok,” Kükényesi Pistától. — „Illustrált hasonlatok” (6 képpel). — „Dani cigány” (képpel), költemény Aranyossy Lajostól. — „Hogy kaphat egészséges ember egyszerre váltólázt,” (egy képpel). — „Képek a nagy világból,” fotografirozta csutorafalvi báró Hörpentő Jónás. — Hasznos tudnivalók, u. m.: szeplők, májfoltok, szülmöcsöknél, napsütött bőrbarnaság ellen, s többféle hasznos tudnivalók.

A magyar kir. udv. kanczellária. A magyar kir. helytartó tanács. M. kir. földterhermentési pénzalap igazgatósága. A m. kir. hétszemélyes tábla. A m. kir. ítélő tábla. Zalamegye tisztikara. Somogy megye tisztikara. Nagy-kanizsai városi tanács. Nagy-kanizsai ügyvédek. Nagy-kanizsai orvosok. Országos vásárok. Bélyegtörvény. Kamatszámítási tábla. Hirdetések.

Azon siker, melyet előbbi naptáram kiadásai eredményeztek, határozatá el velem, hogy 1865-ik évi naptáramat, nem tekintve sem költséget, sem fáradságot, ügyes írók műveivel betöltve, diszesen eszközöljem. Ára a 7 ívnyi naptárnak 40 kr., keményen kötve s irlapokkal ellátva 60 kr. Kis kiadás 24 kr. A t. gyűjtőknek minden 10 vevő után 1 tiszteletpéldánnyal szolgálók.

Naptáramat a t. közönség pártfogásába ajánlom.

Nagy-Kanizsán, november hóban, 1864.

Wajdits József,

a naptár kiadó-tulajdonosa.